

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 22. 1981 GEGUŽĖS – MAY 29 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST. LA SALLE, P.Q. H8P 1C4

30 c.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

POPIEŽIUS SVEIKSTA

Pirmą kartą oficialiai Romoje gydytojais paskelbė, kad popiežius Jonas Paulius II po atentato ir operacijų gegužės mėn. 13 d., nebesiranda pavojingai sergančiųjų sąrašė.

Popiežius gavo apie 10 litrų kraujo transfuzijose, t.y. beveik visas jo kraujas turėjo būti pakeistas. Šūviai per plauką nepalietė stuburo nervų ir Popiežius išvengė paralyžiaus.

Pasikėsintojas AGCA

KAS RĖMĖ AGCĄ?

Buvęs Turkijos min.p-kas Ecevit ragina užsienio saugumo įstaigas talkininkauti Turkijai, tyrinėjant pasikėsintojo į popiežių Joną Paulių II-į ryšius Europoje. "Kas globojo, maitino ir panaudojo Agca ir kuriuose Europos kraštuose? Kas pripildė jo piniginę svetimą valiutą ir davė jam ginklą? Kas jam padėjo laisvai peržengti valstybių rubežius?", - tuos pagrindinius klausimus klausia Ecevit Turkijos laikraščio Arayis vėdamajame. Ten pat jis pakaltina pustuzinį Europos kraštų, kurie nesugebėjo arba atsisakė sukti teroristo pėdsakus.

Mes irgi statėme sau panašius klausimus...

SCHMIDT'AS ŽADA PADĖTI PRANCŪZIJOS VALIUTAI

Š.m. gegužės 24 d., Paryžiuje buvo susitikęs naujasis Prancūzijos prez. Francois Mitterrand'as su V. Vokietijos kancleriu H. Schmidt'u. Pastarasis pažadėjo ir toliau padėti išlaikyti Prancūzijos krentantį franką, o Mitterrand'as išdėstė savo nuomonę dėl Atlanto Pakto valstybių veikimo ir jų santykių su JAV-bėmis. Jis pirmoje eilėje norėtų matyti, kad Sovietų ginklai-raketos, nukreiptos į Europos kraštus, būtų atitrauktos, ne-gu, joms atsverti, atvežtos į Europą amerikonių raketos.

Kaip priversti rusus atitraukti savo ginklus iš užimtųjų teritorijų iki dabar dar nepavyko susitarti. Pri-

simename Afganistaną, ir kaip biznis laimėjo prieš paprastą priemonę-javų sulaikymą Sov.Sajungai...

TRIBUNOLAS PASMERKIA SOVIETŲ VEIKSMUS AFGANISTANE

Iš Stockholm'o pranešama, kad gegužės 6 d. Tarptautinis Tribunolas paskelbė, jog Sovietų intervencija ir agresija į Afganistaną laužo Jungtinių Tautų nuostatus / "charter" / ir kad norima ištirti žmogaus Teisių pažeidimus, atliekamus Sovietų karių Afganistane.

"The Permanent People's Tribunal" organizacija, kuri išsivystė iš Bertrand Russell Tribunal'o/pasmerkusio JAV įsivėlimą į Vietnamą, po 3 dienų siūlydama išklausymo pareiškė, kad norinti daugiau ir smulkesnių informacijų apie Sovietų kariuomenės žiaurumus.

Tarptautinė ekspertų grupė sudarys tyrinėjimo komisiją, ir, jeigu Afganistano vyriausybė sutiks, nusiųs ją vietoje patikrinti faktus.

Negi galima tikėti, kad Afganistano vyriausybei Sovietai leis tai padaryti.

MIRĖ DAVID LEWIS

Š.m. gegužės mėn. 27 d. Ottawos Žydų kapinėse iškilmingai palaidotas buvęs Kanados socialdemokratų partijos / New Democratic Party/ lyderis nuo 1971-74 metų. Jo vadovavimo laiku NDP buvo vienu metu išrinkusi net 31 narį parlamentan.

Laidotuvėse dalyvavo Kanados min.p-kas P.E.Trudeau, konservatorių ir opozicijos/vadas J.Clark, NDP dabartinis lyderis E. Broadbent ir dar eilė ministrų, politikos bei visuomenės veikėjų.

D. Lewis buvo imigrantas, atvykęs iš Lenkijos. Pramonės abi krašto kalbas ir baigęs teisių studijas universitete, visą savo gyvenimą pašventė rūpindamasis dirbančiųjų ir vargingųjų teisėmis. Jis buvo tauri ir visų gerbiama asmenybė. Rabino Sanford Marcus žodžiais, tartais prie kapo: "Didžiavosi esąs kanadietis ir didžiavosi esąs žydas".

SUGRIEŽTINAMAS

JAUNIMO ĮSTATYMAS

Senasis įstatymas nr.24, priimtas Quebec'o prov.parlamentu 1977 m., pasirodė gerokai netikęs: vieton atbaidęs jaunas kriminalistus, jų nepriگریbdavo ir netrukus vėl paleisdavo laisvėn. Šie vėl plėšikaudavo. Pagaliau susiprasta.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAI "MARGUTIS" š.m. BA-LANDŽIO mėn. 11 d. suėjo 50 METŲ SUKAKTIS. "MARGUTIS" RĖMĖ VISĄ EILĘ TEATRINIŲ, NEEILINIŲ PASTATYMŲ. Todėl visai logiška, kad sukakties proga buvo Chicagoje, Jaunimo Centre, pastatytas NAUJAS TEATRINIS VEIKALAS-TRAGIKOMEDIJA, parašyta žinomo rašytojo Antano GUSTAIČIO "MĖNULIO UŽTEMIMAS".

Iš kairės nuotraukoje: Darius LAPINSKAS-režisiorius, Antanas GUSTAITIS, aktorius ir dekoracijų kūrėjas Jonas KELEČIUS, aktoriai -Laima Rastenytė- LAPINSKIENĖ ir Bernardas PRAPUOLENIS. Nuotrauka-P.Malėta iš "Pasaulio Lietuvis", nr.4, 1981 m.

JONO ŠVEDO KŪRYBOS FONDAS

Mirus kompozitoriui Jonui ŠVEDUI /1927-1981/, norima išleisti jo kūrybos rinkinį. Tam reikia lėšų. Tad kviečiame, ypač Vėlionio bičiulius ir kolegas, šį užmojį paremti.

Čekius rašyti "Jonas Švedas Memorial Fund/Account No.64-C-COO374/" ir siųsti

TRANSCHIC SAVINGS /Jonas Švedas Memorial Fund Acct./

One Terminal Tower CLEVELAND, Ohio, 44113

ESTŲ PATRIOTO MIRTIS NEPRAEINA TYLIAI

Estų patriotinio veikėjo Jueri KUKK'o mirtis Sovietų lageryje susilaukė didžiausio atgarsio Prancūzijoje, Grupė žymių prancūzų mokslininkų ragina boikotuoti Sovietų Sąjungą. Prancūzų dalyviai pasitraukė iš gegužės mėn.Maskvoje turėjusio įvykti kolokvijumo elektro-chemijos klausimais. Prancūzų Mokslininkų Komitetas balandžio mėn. pradžioje paskelbė pareiškimą, kad Kuk'as buvo nužudytas už savo nuomonės, nes sovietų pareigūnai žinojo, kad jis, išsekęs po bado streiko, neišstvers lageryje. Jį neteisėtai perkėlė į lagerį Murmanske, prieš tai labai išvarginę mėginimais palaužti jo valią aršiais "psichiatriniais apžūrėjimais". Kongresinės Helsinkio Komisijos p-kas Dante B.Fascell rašo, kad Komisijos gautomis žiniomis, sovietų valdžia nutarė Kuk'ą perkelti į Rusiją, nes Estijos lageryje su juo buvo "per švelniai" elgiamasi. Jis buvo vežamas į naują stovyklą su paprastais nusikaltėliais. Net jei sovietai ir nebūtų planavę ar norėję Kuk'ą mirties, rašo Fascell, jie turėtų už ją atsakingi.

Jueri Kuk'as išstojo iš kompartijos 1978 m. Jis pasirašė pareiškimą, raginantį boikotuoti Maskvos olimpiadą ir laišką Juliaus Sasnausko reikalui, kuris yra kalinamas.

RŪPINASI ZOOLOGO MART NIKLUS LIKIMU

Prancūzų mokslininkai išreiškė didelį susirūpinimą ir kito estų patrioto, zoologo Mart Niklus likimu. Jis yra nušautas 10 m. ypatingo režimo lageryje ir 5 metų vidinės tremties. Jis taip pat tęsia bado streiką ir jo sveikata yra labai silpna. Tarptautinės Amnestijos /Amnesty International/ paskelbtą apeliaciją jau pasirašė Simone de Beauvoir, Raymond Aron, Jean Francois Revel ir daugelis kitų žymių prancūzų intelektualų.

ĮTEIKTOS KNYGOS UNIVERSITETAMS

St. Petersburgo LB apylinkės Valdyba paaukojo \$45.00 trims dr. T. Remeikio knygoms "Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945-1980" nupirkti ir įteikti Floridos universiteto bibliotekoms.

INŽ. J.V.DANYS KANADOS HYDROTECHNIKŲ KONFERENCIJOJE

Inž.J.V.Danys gegužės mėn.26-27 d.d. skaitė paskaitą Kanados hidrotechnikų suvažiavime Fredericton'e, N.B. Šioje Konferencijoje buvo skaityta iš viso 70 įvairių paskaitų.

MASINĖS GRUZINŲ DEMONSTRACIJOS PRIEŠ RUSINIMĄ

Agence France Presse balandžio 4 ir Le Monde (balandžio 6 / žiniomis, Gruzijos sostinėje Tbilisyje įvyko dvi demonstracijos prieš "suintensyvintą rusinimą". Kovo 23 dieną apie tūkstantis studentų žygiavo gatvėmis, protestuodami prieš populiaraus gruzinų literatūros profesoriaus Akaki Bachradzės pašalinimą iš Tbilisio universiteto. Po savaitės nemažesnė minia demonstravo prie pastato, kuriame vyko Gruzijos rašytojų sąjungos kongresas; daugelyje plakatų buvo reiškiamas susirūpinimas gruzinų kalbos ateitimi. Demonstracijos pasiekė vieno tikslo: Bachradzė vėl buvo priimtas į universitetą. Gruzijos kompartijos pirmasis sekretorius Ševarnadzė priėmė demonstrantų delegaciją ir pažadėjo vėl susitikti su jais tolimesnėms diskusijoms.

ZIMANO RŪPESTIS: NACIONALIZMO ATGYVENOS

Komunisto /1980, Nr. 12 / vyr. redaktoriui G. Zimaniui ramybę drumsčia "buržuazinio nacionalizmo" atgyvenos. Jis perspėja, kad "nacionalistų" bei "religininkų" pastangos "pasikinkyti ilgai gyvavusias tradicijas, nacionalinius jausmus, patriotizmą, ypač religinį fanatizmą, deją, ne visuomet ... yra tuščios". Nacionalistinės atgyvenos, esą, "siekia prisitaikyti prie socialistinės visuomenės lozungų, gyvenimo būdo, paslėpti nuodingą geluonį".

KALINIAI PABALTIOJŲ KARINĖJE PRAMONĖJE

Izraelyje, Zikron Jakove, veikia TSRS-gos kalėjimų, psichiatrinų kalėjimų ir priverčiamo darbo kanclagerių tyrimo centras. Viena jo dokumentų /1978 m. gegužės mėn./ aprašomas kalinių išnaudojimas sveikatai žalingam darbui karinėje pramonėje. Duodami keli pavyzdžiai iš Pabaltijo respublikų:

1. Vilniaus karinėje dirbtuvėje Nr. 555, kurioje gaminama radijo aparatūra, dirba apie 300 kalinių. Dalis jų dirba lakuotojais - be būtinų apsauginių drabužių ir kaukių.

2. Vilniaus karinėje dirbtuvėje "Telekomponent" apie 400 kalinių dirba pavojingą darbą su plastikinėmis radaro sistemų dalimis.

3. Lirmūnų /Žirmūnų?/ miestelyje veikia didelė karinė dirbtuvė "P.O.B.52". 300 kalinių joje priversti dirbti su acetono laku be jokios apsaugos.

4. Apie 200 kalinių dirba Estijos Paldiski karinio laivyno bazėje, kur jiems tenka valyti atominį povandeninių laivų mašinų dalis. Po kelių mėnesių darbo jie paprastai nepagydomai suseraga nuo radiacijos.

JUGOSLAVAS KRITIKUOJA SOVIETINĘ TAUTYBIŲ POLITIKĄ

Pernai Jugoslavijoje išėjo slovėnų žurnalisto Janezo Staničiaus knyga, Komunisto kryžkelė, kurioje jis kaltina Sovietų Sąjungos vadus mėginimu užgožti savo valdžią ant kitų komunistinių ir nekomunistinių kraštų. Autorius kritikuoja Maskvos politiką nerusų atžvilgiu - toji politika, rašo jis, remiasi centro ir rusų tautos hegemonija, kurios šaknys glūdi pačioje sovietinės sistemos prigimtyje. Rusų tauta "prisiskyrė savo kultūrai bei savo gyvenimo būdai ypatingą valdmenį ir juos praktikoje beveik sutapatino su socializmu, kaip tokiu". Taip pat, rusų tauta laikoma "svarbiausia tauta" ir "internacionalizmo" terminas interpretuojamas kaip "korektiškas požiūris į rusų tautą". Žiūrėnt iš marksistinio taško, rašo Stanič, sovietinė tautybių politika turi "labai abejotinų ypatybių". ELTA

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration No. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Lachine, P.Q. Published by the Independent Lithuania Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C5

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 14.00
Visur kitur - \$ 15.00 Rėmėjo - \$ 20.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

BIRŽELIO 15-oji - GENOCIDO PRADŽIA

SSSR - rusų komunistinės vyriausybės nutarimu buvo 1940.VI.15 okupuota Lietuva, pradėta naikinti lietuvių tauta.

Lietuvos istorijos bėgyje mes pergyvenome daug tragiškų, kruvinių laikotarpių. Per paskutiniuosius 600 metų arba kryžuočiai, arba lenkai, arba rusų carai nužudėdavo Lietuvos žemę, išžudėdavo nemažai lietuvių, prisigrobdavo turto.

Kremliaus Stalin'o užplaukimas lietuvių tautos išnaikinimas - genocidas - yra pats baisiausias, nežmoniškausias, kokią 20 a. Europos tautos patyrė.

Vardan tarptautinio internacionalo, Kremliaus komunistinio valdovo ir savuosius rusus ir užgrobtas ginklu tautas fiziniai naikino. Kremliui negalioja Žmogaus Teisės deklaracijos, nes tai iš esmės prieš jų filosofiją ir diktatūrinius principus. Dėl to visokiais būdais išsisukinėja ir tik priversti laikosi. Paleistas garsusis šūkis "Mes jus gyvus palaidosime" Kremliui tebegalioja.

Lietuvių tauta per 40 metų nustojo būti 1 mil. tautiečių, kurie buvo sugrūsti kaip gyvuliai gyvulinuose vagonuose ir išvežti į Gulag Archipelagą paniekiniui, kančioms ir mirčiai. Krito, kaip rudens lapai nekalti lietuviai: vaikai, moterys, seni ir jauni vyrai. Pusnyuose palaidoti vien todėl, kad lietuviai buvo gimę. Tos tragedijos metu pasaulis tylėjo, didžiosios jėgos neprotestavo, kai siautė barbarai. Kai naciai, Hitlerio planų vykdytojai išžudė 1941-1944 m./a - pie 5.5 mil. žydų, 3 mil. lenkų, lietuvių, rusų, prancūzų, belgų ir kt., - Vakarų pasaulis pabudo, spaudžiamas nelaimingųjų žydų. Turi būti nepamiršta ma, kad Holokaustas yra ir RAUDONAS, netik RUDAS!

Vakarų pasaulis turėtų skelbti kovą prieš abiejų spalvų Holokaustus. Tai būtų Vakarų demokratijos uždavins...

Šiomet sukanka 40 metų nuo Tragiškojo Birželio dienu/14-19 birželio, 1940 m./ . Stalino planų vykdytojas, generolas Serov'as buvo paruošęs planą nekaltų lietuvių išvežimui. Per kelias dienas iš įvairių Lietuvos vietovių buvo išvežta virš 40.000 žmonių. Atsiųstiem NKVD tarnautojams talkininkavo vietinės trejukės, daugiausia miestelių komunistai, profsąjungų veikėjai, / 80 % jų - kiltataučiai, izraelitai/. Jie padėjo atpažinti iš sąrašų nelaiminguosius tremtinius. Serov'ui padėjo planus paruošti irgi nelietuviškai skambančios pavardės: I grupė - Krastin, II gr. - Dembo, III gr. - Finkelstein, IV - Komodaitė/garsi žydų komunistė/, V gr. - Macevič. Kartotekų sudarymu rūpinosi Todes, Rosowsky ir kt. Visai tai operacijai vadovavo SSSR komisarai - Beria, Podznakov, Dekanazov, M. Gedvilas, kuris prižiūrėjo, rezoliucijas dėjo, paėmė parašą iš tada "prezidento" J. Paleckio, kad sutinka su tais planais...

Nelaimingieji lietuviai buvo sugrūsti į gyvulinius vagonus arčiau negu gyvuliai. Į gyvulinius vagonus nebuvo galima pakrauti daugiau negu nustatyta, nes jie bevežant nugaišdavo. Todėl gyvulių pirkliai ir laikydavosi taisyklių. Su žmonėmis buvo kitaip elgiamasi: prisodino sausakimšiai, neapūpinonė vandeniu. Kad jie dėl to mirė - Kremliui dar geriau... Tremties kelionės truko 1-2 mėnesius. Vaikai, senesni ir ligonys neatlaikė ir mirė.

Sakoma, kad "lazda turi du galus". Likimas atkeršijo. Ne Kremliui bet rusų tautai, /daugumoje nekaltai/, nes jų pradiniai bičiuliai, slapto pakų bendrininkai, hitlerininkai vokiečiai per karą išnaikino apie 20 mil. rusų...

To negana. Lietuviai buvo žudomi, vežami Sibiran ir po karo pabaigos/1945 m./, iki dabar. Per tą laiką Kremlius išnaikino apie 1 mil. lietuvių.

IR GERA, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarstai

REIKIA BAIGTI TVARKYTI DVIEJŲ PILIETYBIŲ KOMPLIKACIJAS

SSSR Kremliaus valdžia savo pilietybę primetė ir okupuotų valstybių - Lietuvos, Latvijos ir Estijos - gyventojams, nežiūrind, kur jie gyventų.

Ta "dovana" apdovanojo ir jų vaikus, nors jie būtų gimę 2 psl.

įvairių žemynų valstybėse. Keičiant Stalino konstituciją yra šios "privilegijos" prarastos net iki 3-ios kartos. Jeigu seneliai buvo Lietuvos piliečiai, tai vaikų vaikai skaitomi irgi SSSR piliečiais, ar jie to nori, ar ne. Prieš porą metų lietuvių veiksniai JAV, Kanadoje buvo susirūpinę dėl SSSR pilietybės prievartinio prime-

timo. Jie buvo paskelbę lietuviškuose laikraščiuose, kad JAV, Kanados vyriausybės pakeistų pilietybės įstatymus ta prasme, jog SSSR įstatymai čia negalioja ir JAV ir Kanados piliečiai nebūtų prievarta laikomi kitų valstybių piliečiais.

Tačiau, šis reikalas sustojo vietoje ir Ottawoje ir Washington'e. Visi nutilo...

KANADOS GYVENTOJŲ SURAŠYMAS KAS JIS YRA, KĄ REIŠKIA IR KODĖL JIS MUMS REIKALINGAS? SURAŠYMO DIENA - BIRŽELIO 3-jį

Kas penkti metai Kanados vyriausybė atlieka gyventojų surašymą, pateikia klausimus apie jų šeimas, gyvenimo sąlygas, pajamas, švietimą ir kitus dalykus, reikalingus ateities ekonominio gyvenimo planavimui. Tai daroma, kad būtų suregistruota daugybė pasikeitimų, įvykusių mūsų krašte. Vyriausybei svarbu turėti naujausią informaciją apie įvairias etnines grupes, dabar esančias Kanadoje, nes planuojant programas tiems asmenims, remiamasi daugiausia gyventojų surašymo duomenimis.

Gyventojų surašinėtojas įteiks klausimų lapą, kuris privalo būti užpildytas šeimos nario: Surašymas Kanadai yra tiek svarbus, kad įstatymas įpareigoja rūpestingai užpildyti klausimų lapą. 1981 m. birželio 3 d. Tas pat įstatymas reikalauja, kad jūsų duotų atsakymų niekas nematytų, išskyrus surašinėtojus, kurie yra prisiekę laikyti paslaptį. Ir niekas daugiau nematys jūsų atsakymų ir klausimus, nei joks kitas vyriausybės departamentas.

Jūsų duota informacija yra įjungiamą su kitų šeimų duomenimis ir tik bendri skaičiai yra skelbiami. Jei turite sunkumų atsakyti į kai kuriuos klausimus, galite paskambinti telefono numeriu, nurodytu klausimų lape. Daugeliu atveju pareigūnai, kurie moka jūsų kalbą, galės jums padėti.

Jei prie surašymo klausimų lapo yra pridėtas iš anksto adresuotas ir apmokėtas vokas, įdėkite jį užpildytą klausimų lapą ir įmeskite pašto dėžutėn. Jei toks adresuotas vokas nėra pridėtas prie surašymo klausimų lapo, laikykite šį užpildytą pas save, kol atsiims surašymo pareigūnas.

Jei nebūsėte gavę klausimų lapo iki birželio 1 d., skambinkite telefonu, išsukdami 0 (Operator) ir prašykite numerio Zenith 0 - 1981. Pasakykite savo pavardę, adresą, ir klausimų lapas bus jums pristatytas. Gyventojų surašymo duomenys yra ypatingai svarbūs ateityje planuojant pagalbą naujesiems atciviams. Jūs taip pat galite prie to prisidėti rūpestingai užpildydami klausimų lapą ir gražindami jį birželio 3 dieną. Jūs, kaip Kanados dalis, privalote būti ir gyventojų surašymo dalimi.

GYVENTOJŲ SURAŠYMO DIENA - BIRŽELIO 3.
ĮSIRAŠYKITE IR JŪS

Canada

1981 Census of Canada Recensement du Canada de 1981

Spaudos atstovai susitiko su Federalinės ir provincinės cenzo - gyventojų surašymo tarnautojais. Buvo paaiškinta surašymo prasmė ir kaip užtikrinamas žinių saugumas: jomis negalės pasinaudoti nei asmenys, nei kitos įstaigos. Surinkus kompiuteriais skaičius, anketas sunaikins. Anketose reikia pažymėti kokiame name gyvena, kiek asmenų, kokia šeimos padėtis ir pa. Cenzas reikalingas mokesčių nustatymui/jeigu mažiau užsirašys - mokesčiai bus didesni/, planuojant kelių, statant namus, ligonines, mokyklas ir t.t. Nuo gegužės 25-3 liepos į kiekvieną butą atsilankys specialus tarnautojas ir įteiks užpildymui anketas, norint, paaiškinti kaip pildyti. 3 birželio jas reikia išsiųsti paštu.

Savo repertuare Chicago, s Lietuvių Opera turi pažymėtiną eilę veikalių: Gražina, Lucia di Lammermoor, Juratė ir Kastytis, Pajacai, Carmina Burana, Rigoletto, Aida, Tosca, Meilės Elektras, Traviata, Faustas, Kaukių Balius, Romeo ir Julijs, Fidelio, Trys lietuviškos vienvieksmės operos, Trubadurai, Carmen ir kt.

Chicagos miesto merė, Lietuvos Operos 25-ojo jubiliejaus proga, priėmė LOperos delegaciją. Birželio 13, 14 ir 20 dienas, vykstant Operos IL LITUANI spektakliams, merė paskelbė savo piliečiams Lietuvių Operos Diejomis.

Iš kairės: Operos Valdybos p-kas Vytautas Radžius, vicep. Vaclovas Momkus, sol. Nerija Linkevičiūtė, sol. Algirdas Brazis, Chicagos miesto merė Jane M. Byrne, Evelyn Oželienė, sol. Algis Grigas, sol. Margarita Momkienė, sol. Dana Stankaitytė ir dirigentas Alvydas Vasaitis. Merė žadėjo atvykti į mūsų Operos spektaklį.

Ar mes liekame 2-jų valstybių piliečiais per amžius?

Panašius įstatymus yra išleidusios Graikijos, Italijos valstybės. Italų vaikai, gimę Kanadoje, sulaukę 20 m. amžiaus, turi atlikti karinę prievolę 1 metus. "Toronto Star", š. m. gegužės 12 d. aprašo atsitikimą, kaip Kanadoje gimęs italas, po savo vestuvių, nuvyko į Italiją su žmona ir buvo pasodintas į kalėjimą už dezerteravimą/1/. Tokių atsitikimų yra būvę daugiau. Įkliuvusių naujavedžių gelbėti, 3-4 gegužės buvo į Romą nuvykęs Kanados Užsienų Rei-

kalų ministeris MacGuigan.

Jis vedė derybas su Italijos vyriausybe. Sutarta, kad Kanados piliečiams, nors ir italų tėvų vaikams, nebereikės vykti į Italiją atlikti karinę prievolę. Italų kilmės jaunuoliai turės susitvarkyti šiuos reikalus su Italijos konsulais Kanadoje.

Tad, ar negalėtų LB Krašto Valdyba su Kanados/ata - tinkamai ir JAV/ Federaline vyriausybe sutvarkyti priemesties dvigubos pilietybės reikalus?...

Gali ateiti laikas, kai SSSR vyriausybė "savo" piliečius lietuviukus ir kitus pabal-

tiečius pakvies atlikti karinę prievolę kur nors Afganistane ar Lenkijoje...

Mūsų veiksniai turi šį klausimą iki galo sutvarkyti ir baigti pradėtą darbą.

Naujoko Senelis

REIKIA REAGUOTI

Š. m. "NL" 19 nr., gegužės 8 d., Algimanto Skiltyje išsamiai pasisakoma apie mūsų kalbos žodyno menkumą ir ypač jos mažėjantį naudojimą jaunimo tarpe. Džiugu, kad drąsiai ir atvira autorius pasisako, nes reikia praktiško ir skubaus sprendimo.

Tėvas

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Toliau H. Jaškūnas palietė mūsų demokratijos ir žmogaus teisių klausimus. Jis skundėsi: "Mane teisė, nenagrinėdami bylos. Dar prieš teismą nuosprendis, padiktuotas saugumo, jau buvo žinomas". Kai per teismą pats H. Jaškūnas, liudininkai, žmonės iš salės prašė, kad perskaitytų bent vieną antitarybinį sakinį iš jo konfiskuotų dokumentų, prokuroras, paėmęs manifestą, vartė, vartė, bet nieko negalėjo pacituoti. Keista, teisti už antitarybinę agitaciją ir propagandą ir niekieno nepacituoti antitarybiško iš daugiau kaip 500 apimtų H. Jaškūno dokumentų!...

O koks tarybinio teismo vaizdas – kareiviai, automatai, šunys. Salė pilna žmonių, bet vien tik komunistai, saugumiečiai ir nė vieno paprasto darbininko. Net vienos H. Jaškūno dukros šeima nebuvo pranešta apie teismo procesą, vykusį čia pat, Jonavoje.

H. Jaškūną, išvedant iš teismo salės, jis paklausė vieno saugumiečio: "Kaiš čia yra, kad jie nenagrinėjo bylos?" Saugumietis atsakė: "Jei teisėjas būtų perskaitęs nors vieną tavo parašytą sakinį, būtų atsidūręs tavo vietoje".

H. Jaškūno duktė dar ankėčiau paklausė saugumiečių, kodėl jie nieko neskaitė iš jos tėvo dokumentų. Jie atsakė, kad teismo nenorėjo paversti antitarybinių minčių tribūna.

Saugumietis Adomavičius išpėjo H. Jaškūną per pasimatymą neliesti politinių temų, o kalbėti tik apie sveikatą, šeimos reikalus. Kai, nežiūrint išpėjimo, kalba nukrypo į saugumo organų darbą, Adomavičius, griebęs telefoną, paskambino savo viršininkui, kad pasimatymą nutrauktų.

ALGIS ŽYPRĖ PRANEŠA:

Š. m. vasario mėn. gautame laiške A. Žyprė praneša, kad nuo sausio 10 d. randasi Rybinsko m./Jaroslavlio st./psichinėje ligoninėje. Neturi pinigų net vokams nusipirkti. Kiek laiko čia bus laikomas – neaišku.

A. ŽYPRĖS ADRESAS: 152924 Jaroslavlio sr., Rybinsk -24 Jū N-83/14 Žiprė Algis, s. Petro., USSR.

SOVIETŲ KUMŠČIUI NEBESAUGU

ISKYLA ESTŲ KOVOTOJAI

Žurnalistas Murray Seeger parašė platų straipsnį "The Montreal Gazette" dienraštyje š. m. gegužės 25 d. Dedame jo vertimą:

"Bobby Sands, Francis Hughes, Jueri Kukk – kiekvienas jų kalinys už pasirinktą tikslą. Bobby Sands, Francis Hughes gerai žinomi. Jie kovojo su ginklu. Laikinojoje Airių respublikos Armijoje /IRA/ ir jie mirė paskutiniųjų savaitių bėgyje, protestuodami dėl jų nepripažinimo Belfasto kalėjime politiniais kaliniais.

Bet Jueri Kukk? Jis niekada nevariojo ginklo, nieko fiziniai neužgavo. Jis buvo chemikas, mokytojas ir estų patriotas. Jis kentėjo ir mirė Sovietų Koncentracijos lageryje, skirtame politiniams kaliniams. Jo mirtis nesukėlė dėmesio Vakaruose.

Belfast'e mirtys iššauktos neišspręsto klausimo ar IRA ginkluotieji vyrai buvo politiniai kaliniai. Jiedu buvo teisti ir baudžiami ne dėl politinių įsitikinimų, bet už kriminalinius veiksmus.

Politinis Nusikaltimas

Kukk's nusikaltimas buvo grynai politinis. Praeito sausio metu Kukk su Mart Niklus, gerai žinomu patriotu, buvo nuteisti Tallinn'e, Estijos sostinėje, gražiame uosto mieste. Apkaltinimas: įsijungimas į "antisovietinę propagandą ir veiklą". Kukk buvo išsiųstas į šiaurę, centrinės Rusijos lagerį. Savo bado streiką jis pradėjo dar prieš tardymą. Kovo 27 d., po keturių mėnesių badavimo, jis mirė.

Bado streikai yra tradicinis kalinių protestas Sovietų Sąjungoje. Vladimir Bukovsky, gerai žinomas Sovietų disidentas, dabar atvykęs į Vakarus, savo atsiminimuose patvirtina, kad badavimas gali atnešti kuklius rezultatus kaliniams, kurie pasiryžta tai padaryti.

Sovietų kalėjimų nuostatai reikalauja, kad atsakinyje būtų žiūrėti, jog bado streikai nepavyktų. Daugelis buvusių kalinių paliudijo, jog juos, skubiai nugabendavo į ligonines ir prievarta maitindavo, nelaukiant kol badavimas ilgiau užsitęstų.

Kukk taip buvo prievarta maitinamas ir kai kurie jo draugai mano, kad persistengimas jį "gydyti" iššaukė jo mirtį. Galvojama, kad po daugelio metų – pirmas toks atsitikimas. /Oficialiai jo mirties priežastis – emfizema, netaisyklingas širdies plakimas ir pilvo dangos išsiplėtimas/.

Sovietų valdininkai atsiskakė grąžinti palaikus į Estiją, bet leido Kukk'o našlei Silvi ir 5 draugams atvykti į Vologdą, Rusiją laidotuviams. Žmonai nebuvo leista perskaityti mirties pažymėjimo.

Tikriausiai, bijodama kad kapas nepasidarytų centru didesniai tautiniam bruzdėjimui, Sovietų policija priverstė Kukk'ą laidoti toli nuo jo namų, tipingame kalinio kape, atžymėtame mediniu stulpu su kalinio numeriu.

Kukk buvo nuteistas, palyginti, lengvai – 2 metams. Niklus, fotografas, kuris pirmiausia pakliuvo į bėdą 1958 m. už tai, kad nusiuntė Tallinn'o miesto lūšnyno vaizdą į Suomiją, buvo ištremtas 15 metų kalėjimo.

Kukk istorija – tai klasiškas pavyzdys, jog Kremlui darosi vis sunkiau susitarti su tautų nepasitenkinimu tarp 200 įvairių grupių, kurios sudaro didžiąją daugialalbę Sovietų Uniją.

1981. V. 29

TRALIA LIALIA LIALIA 3

Aš jums padainuosiu nūdienę dainelę.
Tralia lialia lialia, tralia lialia lialia.
Šioj daly planetos visi savo vietoj –
Viršūnėn įkopia ir analfabetai.
Kur riebesnį kšnį apžiojęs partietis,
O kas nepartietis gali pakentėti.

Kaip mums ir pritinka, gryniems demokratams,
Gaunam nubalsuoti vieną kandidatą.
Visoje Europoj esam paskutinis
Viduramžių dvasios išlikęs draustinis.

Iš prekybos žydais gaunam kapitalą,
Ir sykiu nuo žydų šalis apsivalo.

Tie mūsų teisėjai gan aukštos moralės
Jei šalis papirko, tai kita negali...

Prie gydymo veltui mes lengvai prieinam,
Tik dažnai sumokam spekuliantų kainom.
Bet jei kas nuo kurso partijos nuklydo,
Tą jau visai veltui beprotnamis gydo.

Prekyboje žmonės greitai išponėja.
O gal pardavėjęs tik dėl pardavėjų?
Užtai spekuliantai takto prisilaiko –
Duoda dalį valdžiai... Valdžia juos palaiko.

"Raudonasis spalis" gamina daug broko,
Bet geri pirkėjai ir už jį sumoka.
Masinis švietimas pas mus pirmas.
Dėka jo gausėja obskurantų eilės.

Turime mokyklų visur ir visokių.
Dauguma jas baigia mažai ką išmokę.
Atrodo, ministrai galvoj tik ir turi
Ko greičiau privesti švietimą prie nulio.

Kad masės negertų, nutarimus žeria –
Jų niekas nepaiso. Kaip gėrė, taip geria.
Paaugliai įkaitę sėdi karčiamoje,
O mamos sukaitę asfaltą nešioja.

Kaimo klubų salės stovi nevalytos,
Durys užrakintos, langai išdaužyti.
Kultūros veikėjos duoda jausmams valią.
Tralia lialia lialia, tralia lialia lialia.

/ 1972 m. /

/Kažkodėl autorius sako "grupių", o ne sako "tautų"? Red./

Neseniai partijos jaunimo laikraštyje, Viktor Čebrikovas, Sovietų slaptosios policijos – KGB – atstovų pirmininkas, kas labai retai pasitaiko, pripažino, jog kyla reikšmingas nepasitenkinimas vyriausybės ir jos kritika. Jis sako, jog kai kurie patriotai /"nationalists"/ kviečia vieną ar kitą respubliką atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos". /Anot jų "savanoriškai" įsijungę į Sov. Sąjungą, Partijos skelbiamos "laisvės" vardan, nėra ko bijoti, jeigu atsiskirs. Ar ne? Red./

Nors teisė ištotti 15 – kai respublikų yra garantuota Sovietų Konstitucijoje, kiekvienas, kuris remia atsiskyrimą yra laikomas nusikaltusiu.

Nacionalistai /patriotai, mes sakome/, anot minėto KGB pareigūno, perša "rasistiškas pažiūras apie pranašumą vieny prieš kitus, ir bando iššaukti šovininčius jausmus bei įkvepia norą emigruoti."

Estija, mažiausia respublika gyventojų skaičiumi Sov. Sąjungoje, paprastai yra laikoma mažiau nacionalistinė –patriotinė, negu Lietuva, Ukraina, Gruzija ar Armenija, kurios visos turi ilgą politinio nepasitenkinimo istoriją.

Kaip ir kitos Baltijos respublikos, Lietuva ir Latvija Estija buvo praryta Stalino 1940 m. už tai, kad pasirašė nepuolimo sutartį su Nacių Vokietija. /Red. pabraukta, nes kitataučių spaudoje tai retai priminama/.

Trys mažos valstybės, nepriklausomos po I-jo Pas. Karo, specifiniai buvo atskirtos nuo Sovietų rubežiais, po Rusijoje įvykusios revoliucijos 1917 m.

Vokiečiai okupavo Baltijos respublikas 1941 m., bet Maskva jas vėl atsiėmė karui besitęsiant ir po to jas prijungė brutalia represija. Daugelis estų atsidūrė Švedijoje, daugelis latvių atvyko į Švediją ir Daniją. Lietuvių mažas skaičius atbėgo į JAV-es.

Prasidėjus taikingai revoliucijai Lenkijoje praeitų metų vasarą, atvykusieji emigrantai praneša, apie augančią įtampą Lietuvoje. Estija taip pat buvo įsitempusi, atrodo, dėl to, kad jauni žmonės nenori ir bijo prarasti savo tautinį identiskumą. Daug estų sekė įvykius Lenkijoje, žiūrėdami televizijos žinias per Suomiją, vienintelį kraštą, kurio kalba gimininga estų kalbai.

Kukk gimė 1940 m. Jis baigė senąjį Tartu Universitetą ir vėliau jame buvo chemijos asistentu-profesorium. Pasidarė komunistų partijos nariu ir buvo laikomas patikimu dirbti Vakaruose. Atrodo, jis pradėjo abejoti Sovietine sistema 1976 ir 1977, sugrįžęs į Estiją po reto leidimo dirbti 10 mėnesių Paryžiaus laboratorijoje.

1978 m. gegužės mėn. Kukk išstojo iš partijos. Jis pasirašė protestą dėl Sovietų invazijos į Afganistaną 1979 metais ir palaikė ribotą tautų boikotą prieš Maskvos Olimpinės žaidynes.

1980 m. kovo mėnesį jis buvo suimtas ir, tipingai Sovietų metodu – nusiųstas į psichiatrinės ligoninės Leningrade ir Maskvoje, ištirti jo "nenormaliam elgesiui". Po to buvo grąžintas į Tallinn'ą teismui.

Blogos Sąlygos

Spalio mėn. jauni estai dienomis demonstravo, protestuodami dėl vis blogėjančių sąlygų krašte, kuri buvo

KAMIKAZI

P. Indreika

Iškilus tarp valstybių kokiame nors ginčui paprastai ji sprendžia diplomatai. Jiems nepavykus suderinti reikalų –mū ir nuolaidų tada jau griebiamasi karo – panaudojant militarinę jėgą.

Japonijoje prie karių luomo priskaitomi ir kamikazi, tai yra jaunuoliai įsirašę į savižudžių eiles, sulaukę 17-18 metų amžiaus. Kamikazi panaudojami tik išimtiniais atvejais, kada priešui norima suduoti stipriausią ir skaudžiausią smūgį, nes paskirtis yra tik vienos krypties, dažniausia smūgti su pilnu bombonešiu į numatytą taikinį ir žinoma, kartu žūti. Jie buvo plačiai naudojami ir II Pasaulinio Karo metu, ypač ruošiantis pulsti Amerikos laivyną Pearl Harbor uoste, Hawajų salose 1941 metais. Šiame puolime dalyvavo: 180 japonų karo lektuvų, 33 laivai, kurių priešakyje plaukė 5 dideli povandeniniai laivai kartu su savimi gabendami po vieną mažesnę povandeninį laivą. Mažesniuose povandeniniuose laivuose buvo po du kamikazi su paskirtu uždaviniu: priartėjus prie Amerikos laivyno, stovinčio Pearl Harbor uoste, ir neučiomis įplaukti į uostą ir pradėti jų sprogdinimą. Tačiau kamikazi neteko panaudoti, nes staigus bombonešių puolimas sukėlė tikrą pragarą...

Puolimo metu buvo nuskandinti –18 didelių Amerikos laivų, sužalota –160 mažesnių. Žuvo 2400 jūrininkų ir 1200 buvo sužalotų ir sužeistų. Greita esančiuose aerodromuose sunaikinta apie 200 lektuvų.

Šiuo iš pasalių užpuolimu, Japonija iššaukė Ameriką į karą.

Amerikiečiai greitai atremontavo sužalotus laivus, ypač didžiuosius, liko tik trys neiškelti ir vienas pusiau paskendęs – "Arizona", kuriame dabar yra įrengtas muziejus. Jo griaučiuose liko palaidoti 1102 jūrininkai. Japonai neteko: 58 lektuvų, keturių povandeninių laivų. Bet karo eigoje, amerikiečiai sugaudė beveik visus japonų laivus, dalyvavusius Pearl Harbor puolime ir juos paskandino. Japonams buvo didelė staigmena, kada jie pamatė jūroje, tuos pačius amerikiečių laivus, kuriuos jie jau buvo paskandinę.

Japonų laivyno karininkas Ryaosai Nagam'ne karo metu vadovavęs 25 vyrų kamikazi daliniui, puolant Amerikos laivyną prie Mariana salų, Pacifiko vandenyne, lankėsi prekybos reikalais San Francisco ir yra suteikęs pasikalbėjimą vietiniam laikraščiui. Jis pareiškė, kad iš 25 kamikazi teišliko tik jis, nes, sugedus lektuvo motorui, vargais negalais jam pavyko nusileisti vienoje atolų saliūkštėje. Vėliau, vienas japonų povandeninis laivas jį išgelbėjo. R. Nagam'ne vadovavo "Gingo" kamikazi eskadrilei, susidedančiai iš 15 bombonešių puolant Amerikos lektuvnešį laivą – "Randolph". Kamikazi jį smarkiai sužalojo, nežiūrint, kad jie nesugebėjo gerai valdyti bombonešių, bet vis dėlto jį paskandino.

Prieš išskrendant atlikti pavesto uždavinio, jaunuoliai kamikazi, kurie savo gyvybę yra pasiryžę paaukoti už imperatorių ir tėvynę, susirinkdavo Fudžijama kalno papėdėje, kuris, pagal japonų šintoistų tikėjimą, yra didelė šventybė. Jis yra apdainuotas poetų ir jo vaizdas yra giliai įsiterpęs į mitologiją kaip gamtos dievybių būveinė. Šiame kalne gyvenę dangaus tėvai, kurie sukūrė žmones, spalis ir kitus dievus ir deives. Iškilusia dievė buvusi Amaterasu. Ji siuntusi savo vaikai į japonų tautą, kad ji įsisavintų žemiškas teritorijas ir sukurtų Japonijos imperinę dinastiją, kuri šviestų japonų tautai, kaip saulė tekanti. Todėl, nacionalistiniais sumetimais, šintoizmas yra paskelbtas tautine religija, o budizmas toleruojamas, kiek jis neprieštaruoja šintoizmo ceremonijoms. Šintoizmas išskėlė imperatoriškosios šeimos kultą ir militarizmą. Taikos ir karo metu tūkstančiai japonų stengiasi aplankyti Fudžijamos kalną, kurio puikiai įruošose terasose prisodinta vyšnių medelių. Pavasaryje joms sužydėjus ir vėjeliui papūtus, vyšnių žiedais nusėjamas jūros paviršius. Toks pavasarinis vėjas nesąs vyšnių žiedus, vadinamas "kamikazi" arba dieviškuoju vėjeliu, todėl ir jaunuoliai aukoją savo gyvybę yra pavadinti kamikazi. Vyšnių medeliai Japonijoje yra nepaprastai gerbiami, lygiai taip pat ir kamikazi, kurie prilyginami vyšnios žiedui. Išlikus kamikazi gyvam, jis niekad nekalbės apie savo didvyrišką žygį, kad nepažeidus žuvusiųjų draugų oromo, nes tai būtų dodelis smūgis kitiems jaunuoliams.

Šintoizmas nedraudžia savižudybės, todėl už imperatoriaus garbę žudosi netik jaunuoliai, bet kartais ir generolai ir net ištisos šeimos, kad dar labiau iškelus imperatoriaus dieviškumo kultą.

Japonijai pralaimėjus karą, buvo nudievinatas mikado, tačiau šintoizmas pasiliko ir japonai pasijuto apsupti žemiško gyvenimo reikalu, bet neatitolę nuo tautinių šventovių, begamindami Tayotas ir Hondas ir jomis užplukdydami Amerikos rinką. Jų reikalais rūpinasi ir R. Nagami-ne, jau gerokai primiršęs Kamikazi nuotykius.

turtingiausia Sovietų respublikoje. Jie protestavo ir prieš vis didinamą rusifikaciją jų krašte ir už per didelį Tallinn'o apylinkių industrinimą. 40 iškilųjų intelektualų palaikė jaunimą, parašydami laišką vyriausybei, Jie buvo KGB apklausinėjami.

Vasario 24 d. Estų Tautos Šventės dieną, jaunimas vėl išėjo į gatves demonstruoti, nežiūrint ekstra policijos ir kariuomenės.

Šie įvykiai Estijoje ir panašūs incidentai kitose Sovietų respublikose, yra ramūs, palyginant su labiau matomais konfliktais, kurie siaučia Š. Airijoje, Lebanone ir kitose pasaulio dalyse.

Tačiau šie incidentai, po 40 metų Baltijos respublikų laisvės nustojimų, rodo neužgnaužiamą tautinių jausmų jėgą, net ir po tokia griežta politinės kontrolės forma.

/Baltijos kraštų okupacijos tragišką jubiliejų šiemet pažymėkime balsingiau, vaizdingiau, skaitlingiau, negu kitais kartais. Nors didvyrio esto Kukk auka nepraėjo, kaip matome, nepamiršta, nenorime, kad tai kartotųsi. Neprasminga mums negausiems būtų kovoti bado streikais. Raskime ir vykdykime tai kitokiomis priemonėmis. Atsiliepkime laiškais ir į korespondentų, kaip šis, straipsnius, jeigu nenorime būti pamiršti Red./.

Vertė b. n.

3 psl.

SVARBIAUSIEJI " R Y T Ų L I E T U V O S " SKYRIAI:

IVADAS Į RYTŲ LIETUVOS POTAMONOMASTIKĄ,
dr. Algirdas Budreckis
SENOVINĖS VILNIAUS MIESTO GYNYBINĖS SIENOS,
Marijus Blynas
RYTŲ LIETUVOS VAIVADOS IR KAŠTELIONAI 15-18 a.,
dr. Algirdas M. Budreckis
VILNIAUS KRAŠTO DEMOGRAFINĖS PROBLEMOS,
dr. Algirdas Budreckis
RYTŲ IR PIETŲ LIETUVOS VIETOVARDŽIŲ ŽODYNĖLIS

RYTŲ LIETUVOS KAIMO STATYBINIŲ TERMINŲ ŽODYNĖLIS

IŠ
DĖ. ALGIRDO BUDRECKIO PASKAITOS
"RYTŲ LIETUVOS" KNYGOS PRISTATYMO PROGA

Tautiškai subrendusios tautos, kaip antai prancūzai ir vokiečiai, gali nušlifuoti preciziškumu nustatyti, kuris šaltinėlis, kuris kupstas yra germaniškas, kuris gališkas. Deja, ligi šiolei lietuvis nežino savo tautybės fizinių ribų. Ogi žymusis Amerikos lenkų sociologas Florijonas Znanieckis labai taikliai ir teisingai yra pastebėjęs, jog tautos branduolį laiduoja tautinės teritorijos susipratęs pasienis. Etnografinių sienų ribos, linijų nežinojimas kviečia kviečia išorinės agresijas ar kultūrinės erozijas.

Tad, brangūs lietuviai, kokios yra lietuvių tautos et-

nografinės ribos-sienos? Reikia sveikinti mažlietuvių ir Lietuvos Tyrimo Instituto pastangas nubraižyti lietuvių tautos vakarines sienas. Mažosios Lietuvos du tomai yra neišdididomos rodyklės, kurios mums duoda pagrindą nustatyti Lietuvos - lietuvių tautos vakarines sienas. O šiandien susirinkome išreikšti vilniečiams, Vilniaus Krašto lietuvių Sąjungai padėką už iniciatyvą ir neįveikiamą ryžtą nustatyti žymiai ilgesnes rytų ir pietų lietuvių tautos plotų ribas. Šiandien suėjome, tarsi liudininkai, paleisti urbi et orbi Rytų lietuvių pirmą tomą.

Ši vakarą nenoriu kalbėti apie patį veikalą, apie mokslinį rinkinį. Ši vakarą noriu kalbėti apie esminius dalykus. Taigi, lietuvi, kur yra tavo tautos plotų rytinė ir pietinė riba?

Prieš teikdamas atsakymą į šį esminį klausimą, noriu pasidalinti su jumis keturiais išpūdžiais. Noriu impresioniškai aptarti keturias sąvokas, būtent, noriu aptarti upės versmes, ypatingą slėnį, bažnyčią ir pagaliau kaimą.

Yra dėsninga, kad kiekvienas tyrinėtojas stengiasi prieiti prie šaltinių. Šaltiniui sinonimas yra versmė. Mūsų tauta yra visokeriopai surišta su upių tėvuku Nemunu. Tad ieškokime vermių rytuose.

Bet kokios pradžios beišskant ar laukiant, būna kiek ir netikra ir neramu. Taip ir Nemuno kūdikystės pievose užvaldo mintis, kad štai pamatysi vyriausios mūsų upės pirmus lašus, pašokinėsi per Nemuną ir galėsi pasidžiaugti jo menkumu. Ir štai 45 kilometrai į pietus nuo Minsko,

šuns neparduotum nė už porą dolerių.

— Už tris dolerius neimčiau to šuns, — tarė mano dėdė. — Ką jis gali? Ar jis gali pagauti triušį ar ką nors panašaus?

— Ne, — tariau aš.
— Ar jis gali nubaidyti plėšikus? — tarė mano dėdė.
— Ne, — tariau aš. — Jis išbėgtų ir lažytų plėšikų rankas.

— Na, tai kam jis tinka? — tarė mano dėdė.
— Niekam jis netinka, — tariau aš.
— Tai kam jie laiko šitiek tokių šunų, — tarė mano dėdė.
— Jie yra meksikiečiai, — tariau aš. — Jie yra paprasti žmonės meksikiečiai.

— Girdžiu, kad meksikiečiai smarkiai vagia, — tarė mano dėdė.
— Jie ima viską, kas tik neturi žemėje šaknų, — tariau aš.

— Man reikia trylika burnų papenėti, neskaitant manęs paties, — tarė Juanas. — Trisdešimt centų už valandą nepakanka.

— Trylika burnų? — tarė mano dėdė.
— Jis įskaito ir gyvulius, — tariau aš.
— Aš nematau, kad jis žino, kaip apkarpyti vynmedžius, — tarė mano dėdė.
— Ar tu žinai, kaip apkarpyti vynmedžius? — pasakiau aš Juanui.

— Ne, seniore, — tarė jis. — Aš esu kareivis.
— Sako, kad jis kareivis, — tariau aš.
— Karas gi pasibaigė, — tarė mano dėdė.

Meksikietis atsinešė šautuvą ir prisidėjo jį prie peties, tuo rodydamas, kad jis yra kareivis, o mano dėdė tuoj pastebėjo, kad jis čia kvailioja. Mano dėdė pašoko už manęs.

— Pasakyk jam, kad padėtų tą ginklą, — tarė jis. — Nenoriu, kad kažkoks meksikietis atsitiktinai nušautų mane. Aš tikiu juo. Tikiu, kad jis yra kareivis. Sakyk jam, kad padėtų tą savo prakeiktą ginklą. Jis nušaus mane, kad įrodytų, jog jis yra kareivis.

— Ne, nenušaus, — tariau aš.
— Man nereikia jokios pagalbos, — tarė mano dėdė Juanui Cabralui.

— Trisdešimt centų už valandą neužtenka papenėti trylika burnų, neįskaitant manosios, — tarė meksikietis.

Jis padėjo ginklą, ir pirmas dalykas, kurį mano dėdė pastebėjo, tai tuos į jį žiūrinčių penkių jaunų meksikiečių veidus. Jis vos išlaikė pusiausvyrą.

— Kas čia tie žmonės? — tarė jis.
— Vaikai, tariau aš. — Du berniukai ir trys mergaitės.
— Ko jie nori? — tarė mano dėdė.
— Pupų, miltų ir druskos, — tariau aš. Nedaug jie tenori.

— Sakyk, kad jie pasišalintų, — tarė mano dėdė. — Jis nežino, kaip apkarpinėti vynmedžius.
— Betkas gali išmokyti apkarpinėti vynmedžius, — tariau aš.

— Jis sunaikins mano vynuogyną, — tarė mano dėdė.
— Ir išvogs viską, kas tik neturi žemėje šaknų, — tariau aš.

— Aš moku dešimt centų daugiau už valandą, negu daugumas fermerių moka, — tarė mano dėdė.
— Jis sako, kad nepakanka, — tariau aš.

— Na, — tarė mano dėdė, — paklausk jį, kiek gi pakaktų.

— Seniore Cabralai, tariau aš meksikiečiui, — ar dirbsi po trisdešimt penkis centus už valandą? Mano dėdei nereikalinga jokia pagalba, bet tu patinki jam.

— Ar turite butą mano šeimai ir gyvuliams? — tarė meksikietis.

— Taip, tariau aš. — Kuklus, bet patogus.
— Ar daug yra darbo? — tarė meksikietis.
— Labai maža, — tariau aš.

— Ar malonus darbas? — tarė meksikietis.
— Malonus ir sveikas, — tariau aš.

Juanas Cabralas pažingsniavo nuo vežimo ir priėjo prie mano dėdės. Mano dėdė gerokai išsigando. Paskui meksikietį sekė šunės, ir jo vaikai jau buvo apstoję mano dėdę.

— Seniore, — tarė meksikietis mano dėdei, — aš dirb-

Červenės paylinkėje, pasiekiame nedidelį Viršnemunio /gudiškai Verchniomo/ kaimelį.

"Taigi, čia, va, šitam šilely, keliaudami iš šiaurės Lietuvos link, pavargę Nemunas ir Loša pasiliko našlaičiais... Niekas dabar nežino, kodėl vikruolė Loša auštant paliko miegantį kelionės draugą ir leidosi tolyn, pelkėmis į kitą pusę. Greit ji pametusi taką, paklydusi... O Nemunas vienas liūdnas kantriai keliavęs toliau. Po ilgokų klajonių abi upės prie Piasočnos vėl susitikę ir daugiau nebeišsiskyrę..." Tokį liaudies pasakojimą mokslininkui Česlovui Kudabai perdavė Nemuno versmių gyventojas, tuteišas Simas Galavenčikas apie Nemuno ir jo intako versmes. Su senuku nuėjo Kudaba į pamiškę, prie akmens, kurio papėdėje pažemėjimas. Nuo čia, pasak jo, pavasarį būdavo, kad polaidžio vandenys nuėka į dvi priešingas puses, sudarydami Nemuno ir Lošos versmes. Bet taip būdavo seniai, kai plačios miškėtos aukštupio sritys priklausė didikams Radvilams. Tada apylinkės buvusios drėgnesnės, o Nemunas ilgesnis. Tada tik apie trečdalį žemės būta dirbamos, daugiausia - pelkės, miškai, balos.

Senukas Galavenčikas neklysta. Žemos, pelkėtos Nemuno paversmės praeityje buvo dar miškingesnės. Yra žinoma, kad 19 a. pabaigoje apie 60 % šio krašto paviršius dengė miškai.

Tėvas Nemunas, nė kiek nemenkesnis už romėnų apdainuotą Tiberą, yra lietuvių tautos amžinumo simbolis. Tėvas Nemunas pradeda savo sraunų žygį Rytų Lietuvos aukštumos. Pakeliui prie jo prisijungia tai iš dešinės, tai iš kairės drėkių, paslaptingų pelkių, miškų, balų ir šilų upės ir upeliai.

siu tavo vynuogyne.

— Jaučiuos pagerbtas tu, — tarė mano dėdė.
Jis buvo visiškai sumišęs. Daugiausia tai buv dėl tų šunų, bet taip pat ir dėl tų penkių meksikiečių vaikų ir dėl meksikiečio nuostabaus elgesio.

Tikrai ne dėl ginklo. Mano dėdė jokiai pasaulio jėgai nesileistų įbauginti save.

Apie trečią valandą popiet meksikiečiai jau įsikūrę savo namelyje, ir, lydimą Pablo ir Pančo ir raišojo pusbrolio Federico, aš nusivedžiau Juaną Cabralą į vynuogyną mokytį, kaip reikia genėti. Išaiškinau jam, ką reiškia kiekviena žirklių sąvaržėlė. Kad būtų išlaikytas vynmedžio pavidas, kad jis būtų palaikomas stiprus. Kad naujos šakutės muštųsi aukštyn tiesiai į saulę. Ir taip toliau. Nužingsniavau tolyn tarp vynmedžių iki sekančio vynmedžio. Padaviau jam karpomąsias žirkles ir paklausiau, ar jis bus patenkintas čia genėti vynmedžius. Jis buvo labai mandagus ir sakė, kad jam bus malonu. Jis dirbo rūpestingai ir pamažu, aiškindamas savo veiksmus ir tam raišajam pusbroliui, kaip kad aš aiškinau jam, ką reiškia kiekviena žirklių sąvaržėlė. Jo raišajam pusbroliui Federicui, šešiasdešimties ar apie tą amžių žmogui, tai padarė didelį išpūdį.

Patariau, kad jis genėtų vynmedžius iki sutemos ir tada grįžtų pas mano dėdę, kuris svajodamas sėdėjo prie Fordo ratų.

— Kaip viskas atrodė? — tarė jis.
— Puikiai, — tariau aš.

Mes važiuovome atgal į miestą šešiasdešimt šešių mylių greičiu, tarytum mano dėdė norėtų pabėgti nuo kažko gąsdinančio, ir visą kelią jis nekaltėjo. Kai mes jau sukome į Ventura Avenue netoli Turgaus aikštės, tada jis prabilo: — "Visi tie keturi šunės kartu sudėjus neverti nė cento".

— Tai nėra šunės, — tariau aš. Tik meksikiečiai į juos taip žiūri.

— Aš galvojau, kad tas šuo įkū man, — tarė mano dėdė.

— Ne, — tariau aš. — Jis nė negalvojo šitaip daryti. Net jeigu ir paspirtum jį. Jo širdis pilna meilės. Tokia pat, kaip meksikiečių. Ką ir vagia jie, tai patys niekai.

— Tie vaikai atrodė gana sveiki, — tarė mano dėdė.

— Sveikesni jie ir nebūna, — tariau aš.

— Ką jie valgo? — tarė mano dėdė.

— Pupas ir meksikietišką duoną, tariau aš. Tokius dalykus, kurie tau, atrodo, netiktų.

— Ar tu manai, kad jis kada nors išmoks genėti vynmedžius? — tarė mano dėdė.

— Tikrai, — tariau aš.

— Nemanyčiau, kad jis dingtų su traktorium; ar manai, kad galėtų? — tarė mano dėdė.

— Ne, — tariau aš. — Perdaug sunkus.

— Praeitais metais aš daug pinigų praradau per tą vynuogyną, — tarė mano dėdė.

— Žinau, — tariau aš. — Turėjote nuostolių per jį ir užpernai.

— Nuostolių turiu per tą vynuogyną nuo pat to laiko, kai pirkau jį, — tarė mano dėdė. — Kas nori tų vynuogių? Kas nori razinų?

— Šiais metais gali kitaip būti, — tariau aš.

— Ar tu taip galvoji? — tarė mano dėdė.

— Galvoju, kad tas meksikietis padarys triuką, — tariau aš.

— Keista, — tarė mano dėdė. — Tą pat ir aš galvoju. Jeigu jis norės išpenėti tą trylika burnų, neskaitant jo savosios, tai šiais metais neturėtų būti taip bloga.

— Negalite daugiau nuostolių turėti, kaip praeitais metais, — tariau aš.

— Tie japoškos nieko, — tarė mano dėdė, — tik tai jie ne taip į reikalus žiūri, kaip meksikiečiai.

— Japoškos nė nepagalvotų laikyti keturis eilinius šunės, — tariau aš.

— Jie išvaikytų tuos šunes, — tarė mano dėdė.

— Jie akmenimis apmėtytų tuos šunes, — tariau aš.

— Manau, kad šiais metais turėsiu gerus metus, — tarė mano dėdė.

Daugiau mes jau nieko nebepratarėme visu keliu į miestą.

Vertė K. Barėnas

MEKSİKIEČIAI

William Saroyan

Neseniai miręs žymus amerikietis rašytojas pasižymėjo savotišku stiliumi. Vaizdavo paprastose žmones, paprastoje buityje. Jo personažai turi kažką bendro su mūsų žemumais.

Juanas Cabralas buvo aukštas meksikietis, kuris dirbo mano dėdei — apkarpinėjo vynmedžius. Jis buvo neturtingas žmogus su tam tikru skaičium priklausinių: tai jo žmona Consuela, jo sūnūs Pablas ir Pančas, jo trys dukterys, jo raišas pusbrolis Federicas, keturi šunės, katė, gitara, medžioklinis šautuvas, senas arklys, ir gausybė padų ir keptuvių.

Aš buvau kieme — kalbėjau su dėde tą rytą, kai Juanas atgirdėdavo savo vežimu, klausdamasis darbo.

— Kas gi čia? — tarė mano dėdė.

— Meksikiečiai, — tariau aš.

— Iš ko tu gali pasakyti? — tarė jis.

— Iš šunų, — tariau aš. Meksikiečiai yra taurūs ir paprasti žmonės. Jie niekada nebūna tokie neturtingi, kad negalėtų išlaikyti būrio šalių. Jie yra indėnai, susimaisę su kitomis tauriomis rasėmis.

— Ko jie nori? — tarė jis.

— Darbo, — tariau aš. Jiems skauda širdį prisipažinti, bet iš tikro tai ir yra, ko jie nori.

— Man nereikia jokios pagalbos, — tarė mano dėdė.

— Jiems tai nerūpi, — tariau aš. Jie apsigriš ir važiuos į sekantį vynuogyną.

Vežimas pamažu įsuko į kiemą, ir Juanas Cabralas meksikiečių kalba pasakė labas rytas. Buenos dias, amigos. Bloga anglų kalba jis paklausė: "Ar yra šiame vynuogyne darbo stipriam meksikiečiui?"

— Kam? — tarė mano dėdė. (Šiuo atveju jis sakė man).

— Man, — tarė Juanas Cabralas. — Juanui Cabralui.

— Juanui Cabralui, — tarė mano dėdė. Ne, darbo nėra.

— Koks atlyginimas? — tarė Juanas.

— Ką jis sako? — tarė mano dėdė man. Jis užsidedė cigaretę, kad padėtų jam šioje maišatyje.

— Jis nori žinoti, koks atlyginimas mokamas, — tariau aš.

— Kas čia ką sakė apie atlyginimą? — tarė mano dėdė.

— Aš nieko nesamdu.

— Bet vistiek jis nori žinoti, — tariau aš. — Jis žino, kad tamsta nieko nesamda.

Mano dėdė buvo nustebęs.

— Na, — tarė jis, — japoškos aš moku trisdešimt centų už valandą. Daugumas ūkininkų moka dvidešimt ir dvidešimt penkis.

— Atlyginimas yra trisdešimt centų už valandą, — tariau aš Juanui.

— Šitiek per mažai, — tarė meksikietis. Šią žiemą reikės daug burnų papenėti.

— Ką jis sako? — tarė mano dėdė.

Mano dėdė buvo gana išsijaudinęs ir nieko nepajėgė suprasti, ką Juanas sakė, kol aš jam neapersakdavau.

— Jis sako, kad trisdešimts centų už valandą nepakanka visoms toms burnoms, kurias jis turi penėti per žiemą, — tariau aš.

— Ką jis turi penėti? — tarė mano dėdė.

— Visus tuos žmones, kurie yra vežime, — tariau aš.

— Kurgi jie žada apsigyventi? — tarė mano dėdė.

— Aš nežinau, — tariau aš. — Manau, kad jis suras kur nors vietą.

Juanas Cabralas nebekalbėjo. Vienas jo šunų priėjo prie mano dėdės ir palaižė dėdės ranką. Mano dėdė pašoko ir išsigandęs apsidairė. — Kas čia dabar? — tarė dėdė.

— Vienas meksikiečių šunų, — tariau aš.

— Na, nuvaryk jį nuo manęs, — tarė mano dėdė.

Lieplau šuniui bėgti į vežimą, ir jis paklausė.

Mano dėdė žiūrėjo, kaip tas nueina. Jis domėjosi ne tik tuo, kad šuo nueina, bet ir joėjimu.

— Eilinis šuo, — tarė jis. — Šimtus tokių matai gatvėse.

— Teisybė, — tariau aš.

— Cento nevertas tas šuo, — tarė mano dėdė.

— Jis ir mažiau cento nevertas, — tariau aš. — Tokio 4 psl.

IŠ PADANGĖS MIELOS

/Iš spaudos okup. Lietuvoje ir Išeivijoje/Parinko J.P.-lis.

PYRAGAMS IR DUONAI KEPTI - TUKSTANČIAI TONŲ CUKRAUS

Vilniaus U-to medicinos fakulteto prof. D. Mikalauskaitė ir Maisto Pramonės Ministerijos duonos-pyragų laboratorijos vedėja E. Ungurienė parašė straipsnį "Ar neprarandame saiko?". Jis buvo išspausdintas "Tiesoje". Autorės iškelia žalingas didelio cukraus suvartojimo pasekmes:

"Perkame mėgstamą bandelę, turinčią 8,8% cukraus, o bandelės sumuštiniam turi 2,4% cukraus, jų išivaidos neatskirsi, ir kaina ta pati. Valgome saldžius ir riebius tortus, sausainius, o "Klaipėdos" duonos/panašai kaip "Palangos duona, tik be cukraus", kepama mažai. Nebematome prekybos tokiu vertingo dietinio produkto, kaip pasukos."

Toliau autorės pabrėžia, kad 1978 m. be cukraus buvo pagaminta labai nedaug kepinių: iš 24 tukstančių tonų pyrago gaminių be cukraus iškepta tik 0,8 tukstančio tonų".

Dėl to, sako, daug žmonių tunka, cukraus perteklius skatina vystyti arteriosklerozę, cukraligę, širdies ligas.

• Prie cukraus galima lengvai priprasti. Šiame kontinento cukraus labai daug suvartoja ir iš to kyla panašios neregios. Tik čia cukrus naudojamas iš papratimo, o mūsų tėvynėje - kad būtų sotesni...

MIRĖ MUZ. ALEKSANDRA DIRVIANSKAITĖ

Š. m. balandžio mėn. 6 d. mirė vyresniosios kartos muz. Aleksandra Dirvienskaitė. Kilusi iš Skuodo apyl., mokėsi Liepojos ir Rygos gimnazijose. Baigė Rygos Muzikos Mokyklos fortepiono klasę. Muzikos studijas gilino Petrapilio konservatorijoje ir Leipzigo konservatorijoje /1920-1924 m./.

Nuo 1940 m. A. Dirvienskaitė dėstė muziką Vilniaus Muzikos Mokykloje.

Didžiausi jos nuopelnai muzikinei lietuvių kultūrai yra nepriklausomybės pradžioje suorganizuoti žemaitijoje muzikos koncertai, kuriuos atlikėjais buvo kviečiami žymieji Lietuvos muzikai ir dainininkai. Nemažas skaičius jos buvusių mokinių tapo pasižymėjusiomis dainininkėmis.

KALĖJIMAI LIETUVOJE

Rusų emigrantų žurnalas, leidžiamas V. Vokietijoje, rašo, kad dabar Lietuvoje yra 11 kalėjų-priverčiamųjų darbų lagerių ir 7 kalėjų. Praveniškes lageryje kaliniai dirba baldus.

PRIVERSTINOS AUKOS LENINO VARDU

Visoje Sov. Sąjungoje balandžio mėn. 18 d. žmonės privalėjo dirbti veltui, nes tai buvo Lenino III-ios gimimo dienos paminėjimas. Tokiu būdu valstybė uždirbo apie 800 milijonų rublių.

Kas su tuo pelnu bus padaryta - neaišku. Kad žmonės galėtų pragyventi - dirba po kelis darbus, o šeimoje - turi dirbti visi.

Turėtų valstybė padovano ti vienos dienos uždarbį kiekvienam!

NUTEISTAS DAR VIENAS ESTAS

Š. m. gegužės 15 d. Tallinne nuteistas Žmogaus Teisių gynėjas Tiit Madisson'as.

Jam paskirta 4 metų darbo stovyklos ir 2 metų tremties.

JAUNIEJI DAILININKAI KAUNE

Kaune veikia jaunųjų tapytojų kūrybos paroda. Naujausias darbus eksponuoja J. Zalensas, A. Šatas, L. Trimonis ir kiti dailininkai.

ARMĖNAI SUPAŽINDINA SU SAVO LIAUDIES MENU

Istorijos ir Etnografijos Muziejuje Vilniuje vyko armėnų liaudies meno paroda. Ekspozitai surinkti iš Armėnijos Liaudies Meno Muziejaus. Idomus supažinti su egzotika.

DALINAMASI ŽINIOMIS SU ŠVEDIJA

Paskutiniu metu vyksta eilė renginių Švedijos kultūros, pramonės ir meno srityse. Meno mėgėjų ir profesionalų koncertai vyksta Vilniuje, Kaune, Druskininkuose, Elektrėnuose.

Grupė lektorių ir specialistų grupė paskaitas apie Švediją, jos kultūrą ir pramonę. Švedijos produkciją demonstravo 7 stambiausi koncertai, firmos ir įmonės.

Parodą atidarė Švedijos generalinė konsulė Leningrade Č. Rusenstriom.

Švedija virš 40 metų buvo valdoma social-demokratų. Šiuo metu valdo koalicija iš liberalų ir kelių kitų partijų.

LIETUVIAI LAIMĖJO TELEVIZIJOS FESTIVALYJE

Rygoje vyko plataus masto televizijos spektaklių festivalis. Vieną iš trijų pagrindinių premijų laimėjo vilniečių spektaklis "Kaimynai". Filma pastatyta pagal J. Paukštelio romaną.

POPULIARUS LIETUVIS RAŠYTOJAS

V. Bubnio romanų trilogija "Nesėtų rugių žydėjimas" buvo išverstas į slovakių, bulgarų, lenkų ir kt. kalbomis.

MIESČIONĖJIMO POVEIKIS

Prieš I-ą Pas. Karą buvę sieji ūkininkų kaimai - tik baudžiavos liekana. Atkūrus Lietuvos valstybę, kaimai buvo išskirstyti į vienkiemus, kurie atatiko ūkininkų norams ir jų natūraliam individualizmo polinkiui.

Vienkiemiais ūkininkai neilgai nesidžiaugė: kaip kokie skėriai užplūdo mūsų taiknią šalį svetimas plėšrus kaimynas, pavergė mūsų šalį ir žiauriai išprievartavo mūsų tautos pagrindą - ūkininkus. Daug tukstančių ūkininkų buvo ištremti į neaprepiamus atšiauriai šaltus Sibiro plotus, ir jų kaulais yra nusėtos begalinės Sibiro tundros. Savistovus ūkininkavimas paskelbtas nelegaliu, ir likusieji buvo suvaryti į kolūkius, atimant iš jų ne tik žemę, bet ir žemės dirbimo mašiną bei įrankius ir gyvulius. To dar neužteko. Pradėjo kurti naujas gyvenvietes, o senąsias pagrindinai sunaikino. Štai apie vieną kaimą rašoma, kad ten neliko ne tik senų trobėsių pamatų ir vaismedžių, bet ir visi medžiai buvo panaikinti. To kaimo gyvenvietėje buvo paliktas tik vienintelis ažuolas.

Dėl skurdžių gyvenimo sąlygų kolūkiuose (ilgą laiką tebuvo mokama už darbo dieną vos 2 klgr. javų) jaunimas pradėjo masiniai keltis gyventi į miestus, kurių gyventojai padvigubėjo ir dar vis tebeauga. Jei prieš karą miesto gyventojai tesudarė vos apie 20% šalies gyventojų, dabar jų yra 61%. Tad kaime nebeliko nė pūsės šalies gyventojų, ir tai daugumoje vyresnio amžiaus. Žmonių susigrūdimas miestuose, nežabota ateitinė propaganda ir rusų antplūdis demoralizavo miestus. Todėl ten įvyksta daug nusikaltimų. Štai viename laiške pranešama, kad rašančio svainis 39 metų žuvo subadytas peiliu netoli savo buto Kaune. Arba kitame laiške: mergaitė, grįžianti iš naktinės pamalnos, buvo vejama plėšiko, bet laimingai pabėgo, nes buvo netoli namų.

Prie miestų leidžiama turėti nedidelius sodelius, kur sodina kiekvienas daržoves, vaismedžius bei vaiskrūmius ir džiaugiasi tie nauji miestelėnai, kad... "darbas atvirame lauke - sode labai stiprina sveikatą. Todėl žmonės ir toks sodas labai naudingas". Tuose sodeliuose dažnas pasistato sandėliukus, bet ir juose nesaugo, nes įvyksta dažni apiplėšimai ir net pasitaiko žmogžudysčių. Miesčionėjimas suardo natūralų kaimiečio gyvenimo ciklą, ir todėl kaimiečiui, persikėlusiam gyventi į miestą, nejauku.

Štai rašoma: "...mūsų naujam rajone tarp didelių namų siautėja skersvėjai ir iš mūsų blokinių namų išpučia šiluma". Vėl kitas rašo: "Mes dabar labai atitrūkome nuo gamtos. Kai prisimename jaunystę, tai tiesiog pasaka: upė, miškas, pievos, daug gyvulių - arklių, karvių, avių, veršelių ir t. t. Ir todėl dabar žmogus jauti, kad šių dienų urbanizacija kažką atėmė iš žmogaus ir atėmė labai vertingo. Kaimo žmogus daug "žmogiškesnis" už miestelėną". Arba vėl kitas rašo: "Vieta mūsų kaimo tikrai nuostabi: upelis, miškas,

šalia plantas. Gyvenvietės plėsti neleidžia, su laiku ją visai panaikins. Plečiama gretimo, didesnio kaimo gyvenvietė... Tiesiog keista: kaimai, kuris turėjo senas kaimo tradicijas, visai sunaikinti".

Kad Lietuvoje girtuoklystė išsivystė negirdėtu iki šiol siaubingu mastu, tai jau ne kartą buvo minėta ir apgalvota spaudoje. Bet kai kurie vyrai nusiskundžia ir sumiesčionėjusiomis moterimis. Štai kas rašoma viename laiške: "Dabartinės moterims mūsų mieste Kaune rūpi tik visokie pasilinksimai ir išgėrimai. Jos baisiai mėgsta baliavoti. Todėl neuostabu, kad pas mus daug vyrų visai nenori vestis, nes su tokomis "ištvirkėlėmis" šeimos nesukursi. Dėl rūkymo jaunos merginos jau praleidė net vyrų". Kitas vėl rašo: "Mano žmona rita si į klampią miesčioniškumo ir karjeros balą. Arba toliau: "...ir kaip nekeistai skamba dabartinių moterų - žmonių pasireiškimai: girdi, jei turėtumėm daugiau vaikų, tai nebūtų iš ko juos išlaikyti. Bet šios moterys daugiausia gyvena pagal formulę: ko daugiau visokių malonumų ir pasilinksminimų, arba, atsiminti iš gyvenimo visus galimus malonumus. Viena tokių yra žmonos draugė M. Jina! visko turi: ir geriausią butą, vyrą, bėga į visokius pasilinksminimus, kinus, apžiūri visus spektaklius teatruose, važiuoja į užsienį, o taip pat į turistinius žygius. Ir kaip nekeista: jina! labai skundžiasi gyvenimu. Viena iš priežasčių, kad neturi vaikų, o taip pat nežino tikro vargo".

Bet Lietuvoje atsiranda nemažai ir girtuoklių - alko-holikų vyrų, su kuriais moterims tiesiog neįmanoma gyventi, ir todėl žurnale "Šeima" randame daug išsiskyrusių moterų, per skelbimą ieškančių padoresnių gyvenimo partnerių. Štai ką padarė Lietuvoje oficialiai globojama ir tiesiog brukama kiekviena proga, ypač per mokyklą, ateizmas bei materalizmas. Žmogus pažemintas į beždžionės lygį, elgiasi daug blogiau už tą gamtos gyvulį, kuris visgi instinktyviai seka gamtos įstatymus bei dėsnius.

Milžiniškuose Amerikos miestuose yra irgi ne ką geresnė moralė ir labai menkas saugumas. Štai pora charakteringų išsireiškimų spaudoje. Vienas amerikonas Vietnamo karo metu išsireiškė: "Siunčiu savo sūnų į Vietnamą, nes ten jam saugiau, negu čia didmiestyje, slankiojant gatvėse, kol tau kas per galvą smogs ir apiplėš". Kitas vėl pastebėjo: "Nebijau atomo bombos, nes ji tepataikys tik vieną kartą, gi mane apiplėšė šią savaitę jau tris kartus".

Nebėra šiandien Lietuvoje nė tų senų dainelių apie bernelį - dobilėlį, apie mergelę - lelijelę ir žirgelį - juodbėrėlį. Visos tos dainos pavirto archaizmais, ir vieton viso to sągamos meile bei garbinimu sujungto romantizmo įsigali melas, apgaulė, nepakanta ir smurtas. Vieton žadėto rojaus tikrėnėbė vyksta beatodairinė ir negailestinga kova už būvį.

J. V.

KRENI VEIDRODŽIAI

VICE VERSA

Silkes su žarnom susūdom, derlių laukuose supūdom, Vietoj duonos kramtom kerzą... Pas mus viskas vice versa.

NELYGYBĖS ŠAKNYS

- Tvarte paršai susipjovė.
- Dėl idėjos?
- Kur! Dėl lovio!
Jų tradicinė kiauulystė Griovė principus draugystės. Kas stipresnis - tas vyresnis. Kas vyresnis - tas sotesnis.

Lygybė ir broliškumas kiauulių fermoje taip ir žuvo.

IŠ KŪRYBOS PASAULIO

Kaipo Biblija rašo Viešpats sukūręs žmogų į save panašų...

O žmogaus svajonė - sukurti naują žmogų... panašų į beždžionę.

/Iš lietuvių pagrindžio spaudos/

KAIP IŠLIKTI JAUNAM?

/pabaiga/

Specialistai taip pat pataria plaukus dažnai ir daug šukuoti. Neatsimenu skaičiaus, bet žinau, kad ne dešimtis, bet šimtus ar net apie tukstantį braukimų šukomis per dieną reikia padaryti. Šukuoti ne tik plaukus, bet liesti ir galvos odą - gerokai ir ilgai pakedenti, kad oras galėtų prie plaukų šaknų prieiti. Ypač svarbu ilgokai šukuoti iš ryto ir vakare einant miegoti. Kiekvieną rytą ir eidamas miegoti aš ilgokai šukuojau plaukus žemyn (liesdamas odą), o paskui aukštyn. Mano nuomone, tai yra būtina. Žinoma, nereikia šukas tiek spausti, kad oda būtų žaizduota, bet truputį reikia paspausti, kad šukos būtų jaučiamos. Mano žmona pastebėjusi, kad aš prieš miegą plaukus ilgai šukuojau, - juokaudama klausia: "Ar tikies kokią svajonių karalaitę susapnuoti ir nori jai pasidaboti, kad net ir miegoti eidamas taip dabini?" Plaukiant irgi reikia galvos odą gerai pirštų galais ir nagais pakedenti.

Kaip minėjau šukuoti reikia ir todėl, kad prie plaukų prieitų grynas oras. Todėl yra geriau galvą laikyti neprisidengta, išskyrus kai yra blogas oras. Aš beveik niekada nenaudoju kepurės ar skrybėlės. Tik stipriai sningant ar lyjant... Manevrausieji Gaižiūnų poligone žino, kad šiloseidų aukštumose (jose nebuvo didelių medžių) kaip ir kiekvienoje dykumoje vasaros mėnesiais būdavo labai karšta. Saulė tiesiog kepindavo galvą. Nemėginau, bet manau, kad per karščius ten spiginančioje saulėje ir kiaušiniene būdavo galima išsikepti. Aš dėvėdavau šalną tik tada, kada to taisyklės reikalaudavo, o kai tik būdavo galima - tuoj jį nusiimdavau, nekreipdamas dėmesio į tai, kiek saulė spindindavo ir kiek karščio būdavo. Mano draugas ne tik po šalnės, bet ir savo kepurę užsidėdavo, o ant jų viršaus - šalną. Sakydavo, kad jis negali žygiuoti neprisidengta galva. Kai grįždavo į stovyklą, jo plaukai būdavo perdėm šlapi ir atrodydavo sušutę. Per porą mėnesių jis neteko daug plaukų.

Gal dar aiškesnį vaizdą (kaip reikia plaukus užlaikyti) susidarysite iš mano nurodymų, kaip galima greičiausiai nuplukti. Štai jie. Vasaros karščiais sunkiai dirbkite dulketoje, nešvarioje ir uždaroje patalpoje. Kai jausite, kad plaukai yra jau labai nešvarūs, užsidėkite šiltą ir net dar geriau - guminę ar plastikinę kepurę ir toliau sunkiai dirbkite, kad gerai suprakaituotumėt. Ir taip kartokite šią "gelbstančią praktiką" kuo ilgiausiai. Neplaukite galvos bent pusmetį ir laikykite plaukus galimai ilgai pridengtus. Beveik drįsčiau garantuoti, kad per porą vasarų tokios praktikos griebsis žmogus taps plikagalviu net ir tuo atveju, jei iš prigimties į plikimą jis nebus linkęs. Nešvarumai, nepriėjimas gryno oro, šutimas - tą uždavinį beveik tobulai atliks. Nežinau, ar skaitantiems mano patarimai kiek padės, bet... kai visi, o ypač visos, vis prašo pasakyti tą paslaptį, kodėl mano plaukai atrodo kitokie, negu daugumos to amžiaus žmonių, - jaučiau savotišką pareigą mano patarimais pasidalyti ir su mielais "NL" skaitytojais bei skaitytojoms. Nenoriu būti toks savanaudiškas, mėginąs tą paslaptį su savim nusinešti į anapus.

Labai svarbu būti optimistu ir jaunu širdyje. Aš tai labai stipriai praktikavau: ir nesekmėse visada stengiausi prieš akis turėti padėties šviesiąją pusę ir vengiau save sendinti bet kuriuo atveju, bet kokiu būdu. Nesėdėjau su pensininkais prie kortų stalo, bet pasilinksminiuose šokau kartu su jaunais ir bendrai gyvenau jaunų žmonių temomis. Trumpindamas, patieksiu tik šidimėtiną tai - sykį: darykite viską kaip jauni ir... ilgiau išliksite jauni!

Visiems (o ypač visoms) šio savaitraščio skaitytojams jaunais ir jaunomis išlikti linki -

Jūsų 67 metų "jaunikaitis"

5 psl.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS,
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK (LIETUVIŲ, A. A. (ALKOHOLICS ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENA
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.,
8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namu), 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA ANTRADIENĮ

PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKIČIUS

1053 Albanet Cr. Duvernay, P. Q.

Tel: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

Suo 11.30 iki 12v. nakties

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

15 1/2% už 90 dienų term. ind.
13% už 6 mėn. term. indėlius
12% už 1 metų term. indėlius
14% už pensijų ir namų planą
14% už specialias taup. sask.
11% už taupymo saskaitas
6% už čekių saskaitas (dep.)

IMA:

17% už asm. paskolas
16% už mortgičius

AKTYVAI virs 28 mil. dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir saskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskalos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: **532-8723** Toronto, Ontario ir **532-1149** M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400 M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virs 19 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10 - 3	MOKA UŽ:	90 dienų termin. indėlius	14 %
Antradieniais	10 - 3	term. indėlius 6 mėn.	13 1/4 %	
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 1 metų	12 1/2 %	
Ketvirtadieniais	10 - 8	term. indėlius 3 metų	12 %	
Penktadieniais	10 - 8	pensijų s-tą	13 %	
Šeštadieniais	9 - 1	taupomąją s-tą	10 1/4 %	
Sekmdieniais	9.30 - 1	spec. taup. s-tą	13 %	
		depozitų-čekių s-tą	6 %	
		DUODA PASKOLAS:		
		asmenines nuo	15 %	
		mortgičius nuo	14 %	

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias saskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

ARTĖJA TRADICINIS KARAVANAS

Tradicionis Tautybių Karavanas šiemet prasidės 19 birželio, baigsis 28 birželio. Iki birželio 12 d. pasai kainuos 8 dol., po to 10 dol. Įėjimas vaikams iki 12 m. yra veltui. Šiemetiniai pasai galios įėjimui į visus pavilijonus / pernai jie galiojo tik 18-kai pavilijonų/.

DĖMESIO ONTARIO MENO TARYBAI

Įvairios meno organiza-

cijos, meno galerijos, kaip skelbiama spaudoje, yra gavusios paramas. Į jas turi teisę ir etninės grupės bei pavieniai asmenys. Lietuvių organizacijų nėra pavardžių nesimato gavusiųjų sąrašuose. **PASINAUDOKIME!** Rašykime šiuo adresu:

ONTARIO ARTS COUNCIL, suite 500, 151 Bloor St. W., Toronto, Ont. M5S 1T6.

Platesnės informacijos suteikia Barbara Sheffield 961-1660, ext. 69.

st. catharines

GRAŽIAI PAMINĖTA MOTINOS DIENA

Šioje kolonijoje Motinos Diena buvo pažymėta iškilmingomis pamaldomis. Kun. J. Liauba pasakė diena pri-taikytą pamokslą. Įdomią paskaitą skaitė agronomė P. Norušienė. Jaunusias pianis-tas Darius Zubrickas gra-žiai paskambino. Malonu, kad jis rimtai studijuoja muzi-ką. Pamėgęs nuo mažų die-nų akordeoną, gražiai prie programos prisidėjo R. Ze-lizniakas. Atsilankiusios motinos gavo po rožę dova-nų.

B. SKREBUTĖNAITĖ — "MISS LITHUANIAN COMMUNITY"

Š. m. balandžio 23 d. bu-vo atidarytas Tautybių Fes-tivalis. Jame dalyvavo apie 350 spaudos, radio bei tele-

vizijos atstovų ir 35 tautybių atstovės.

"Miss Lithuanian Commu-nity" išrinkta Barbora Skre-butėnaitė.

BIRŽELINIŲ TRĖMIMŲ DIENOS

Prie miesto rotušės, kar-tu su 7 pavergtų tautų žmo-nėmis bus viešas minėjimas demonstracijos. Minint 40 metų barbariškojo okupanto skriaudą mūsų tautai, kiek-vienas lietuvis be išimties, turi dalyvauti šiame minėji-me, protestuojant prieš žmo-gaus Teisių pažeidimus ir priminti okupantui, kad jų darbai nepamiršti ir nepatei-sinami.

Kitas šios tragiškos su-kakties minėjimas vyks vien lietuviams, bažnyčioje.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — "TAVO REIKALAS", JEIGU NORI NUSTOTI — "MŪSŲ".

ATEIK Į LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd. ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v. y. SKAMBINKIT : 487-5591

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

NEPAMESKIM KELIO DĖL TAKELIO

Plačiai savoje spaudoje nu-skamba aprašymai apie puikiai pavykusius įvairius ren-ginius, šventes, minėjimus, gražius ir sėkmingus jauni-mo pasirodymus, suvažiavi-mus ir t. t.

Iš viso to, aiškiai matosi kad dirbama ir veikiama daug ir lietuviškiems reikalams nesigailima laiko nė energijos. Tai ta geroji ir gražes-nioji medalio pusė, kuri dau-giausiai mus ir patraukia. Beveik lygiagrečiai, nemažai girdime ir įvairiausių prieš-ginybių, kaip tai neapykantos, pagiežos, pavydo bei kitokių priekaištų visiems tiems, ku-rie neina su mumis, ir pri-klauso įvairioms skirtingoms grupėms.

Kaltiname vieni kitus. Ko-dėl jie neina su mumis, nesi-jungia draugėn? Kam traukia atskirai? Kodėl taip daro ir ką mano tuomi atsiekti?

Priedo prie to, dar nervi-namės, nerimaujame ir gar-siai šūkaujame. Net nepagal-voje, koks monotoniškas, liūdnas ir bespalvis būtų mū-sų gyvenimas, jeigu daleis-kime, visi priklausytumėm vienai kuriai organizacijai ar grupei. Tai darydami, dar mažiau ko atsiektumėm negu dabar. Neturėdami sau var-žovų nematytumėm ir dides-nio reikalo pasistengti, dar greičiau pavargtumėm, pasi-darytų neįdomu, o tuo pačiu ir neveiksminga.

Tik neprivalome pamiršti vieno svarbaus dėsno. Visi tie skirtingos veiklos vienė-tai, visi tie takai takeliai ir keliai, kuriais einame, turi visus vesti ir rikiuotis į vie-ną bendrą didįjį mums ir mūsų tautai skirtąjį kelią. Turime įsisąmoninti, kad ki-tąjį savo didumą Kanados miestą Britų Kolumbijos pro-vincijoje, Vancouverį, kuria-me trijų miegamųjų namo kainą netoli \$100,000.-, o paprasto policininko metinė alga tik \$30,000. Dabarti-niu laiku šis didmiestis yra varginamas streikų epidemijos, o žinomas Kanadoje žur-nalistas Allan Fotheringham rašo, kad darbo anarchijos priežastis ar problema yra gerovė — geras gyvenimas (prosperity)!

Tik palyginkime turimą Kanadoje infliaciją su Izrae-liu (133%) ir dauguma Pietų Amerikos valstybėms, ar kū-rėnamos alyvos ir benzino kainas su kitais didžiaisiais pramonės kraštais, tai kana-

mes visi turėtumėm gerai prisiminti. Nesuprasdami šio reikalo, kenkiame patys sau, kaltės ieškodami pas kitus.

Paimkime kad ir tokį pa-prastą gyvenimišką pavyzdį: Jeigu mes sakysime, Toron-te, dar ir šiandieną turėtu-mėm tik vieną jaunimo gru-pę "Gintarą", yra tikra, kad jis nebūtų didesnis, kaip da-bar kad yra. Jeigu būtų tik viena parapija, kažin ar ji būtų didesnė ir veiklesnė? Praktiškai tai neįmanoma. Panašiai ir su visais kitais mūsų lietuviškosios veiklos rateliais. Turėkime jų įvai-rių. Veikime savaip, skir-tingai ir išsiringai, pagal savo sugebėjimus ir supratimą.

Lenktyniaukime, savo dar-bais švieskime, didžiuki-mės ir varžykimės, nepalik-dami laiko pavydai ar neapy-kantai. Eikime tuo pasirink-tuoju ir mums atitinkamu ke-liu. Apsižiūrėkime gerai! Tie mūsų pasirinktieji kele-liai būtinai turi sueiti į vie-ną didįjį ir platų mums skir-tąjį Praamžiaus pažadėtą lietuviškų reikalų kelią.

Dėl viso to kylančioji ne-santaika bei kaltinimai vieni kitiems, mums nieko dau-giau nepasako, kaip kad sto-ka išsiauklėjimo, intelligen-cijos, gyvenimo pažinimo ir jo tinkamo supratimo.

Suprantama ir mūsų tarpe pasitaiko kenkėjų, tikrų tau-tos išgamų, už keletą išda-vikiškų grašių parsidavusių svetimiesiems. Tai mūsų tautos išperos. Jie drumsčia vandenį, kuriame žuvis gau-do mūsų tautos duobkasias.

Šiame taip svarbiame rei-kale, visi mes privalome ne tik budėti, pažinti nesantai-kos kėlėjus, bet ir nuolatos prisiminti šį reikšmingą po-sakį, kur sakoma: "Nepamesk kelio, dėl takelio".

sault-ste-marie

ŽVILGSNIS Į ŠVIESIĄJĄ PUSĘ IR Į "TAMSIAS JĖGAS"

Nežiūrint kasdien girdimų murmėjimų bei dejavimų ir spaudoje dažnai pasitaikančių straipsnių apie nekontroliuo-jamą infliaciją, kūrenamos alyvos, maisto produktų ir pragyvenimo (visko, ko tik nepalmsi!) kainų kilmą. Vis dėlto, reikėtų satikti su On-tario valdančiosios konser-vatorių partijos rinkimuose kartotu šūkiu, kad "Life is good in Ontario". Nei pridė-jus, nei atėmus, bet aišku, kad W. Davis vyriausybė per-rinkta. Arba paimkime tre-čiąjį savo didumą Kanados miestą Britų Kolumbijos pro-vincijoje, Vancouverį, kuria-me trijų miegamųjų namo kainą netoli \$100,000.-, o paprasto policininko metinė alga tik \$30,000. Dabarti-niu laiku šis didmiestis yra varginamas streikų epidemijos, o žinomas Kanadoje žur-nalistas Allan Fotheringham rašo, kad darbo anarchijos priežastis ar problema yra gerovė — geras gyvenimas (prosperity)!

Tik palyginkime turimą Kanadoje infliaciją su Izrae-liu (133%) ir dauguma Pietų Amerikos valstybėms, ar kū-rėnamos alyvos ir benzino kainas su kitais didžiaisiais pramonės kraštais, tai kana-

tario rinkimais, su kai ku-riais tautiečių pasisakymais reikėtų sutikti. Bet tik keis-ta, kad vyriausybė remia ar net algas moka tokiems są-jūdžiams ar organizacijoms, kurios ne tik kritikuoja vy-riausybę, bet kartais atrodo, kad net per daug knaisiojasi ar net turi neaiškių žalingų, griaušančių tikslų. Štai ma-žame Blind River miestelyje jau pradėti parengiamieji darbai uranijaus rafinerijai (valykiai). Statybos metu bū-tų keli šimtai naujų darbų jau nekalbant apie naudą besipe-čiančio miestelio ekonomi-jai. Nors Blind River bur-mistras ir miestelio taryba pritaria pradėtam statybos projektui, bet tam priešina-si branduolinės energijos

priešininkai (anti-nuke-lobby) su vadovu net iš Montrealo, kurie Blind River negyvena. Šie pašaliečiai, atvykę iš To-ronto, S. S. Marie ir iš kitur, burmistro žodžiais, jau yra įbauginę dalį gyventojų. Jie dalina pamfletus, rodančius pusiau žmones paslaugiau-čius ir sako bučiuoti savo vaikus atsisveikinimui. Jie supainioja uranijaus valyklą su atominėmis bombomis ir net įtikinėja, kad Argentinai gavus iš Kanados CANDU atominį reaktorių, daug na-cijų nuvyko į Argentiną ir tie naciai, grįžę atgal su bran-duoliniais ginklais visus iš-žudys. Ši daugiau kaip juo-kinga, istorija buvo atspaus-dinta "SAULT STAR" vasario mėnesio pradžioje.

Jurgis Gedi minėnas

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ ROSIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Simon's Travel Service

LIETUVA — 11 dienų

Birželio 8 — 22,
Vilnius, Kaunas, Trakai, Druskininkai, Anykščiai, Rumšišės

13 DIENŲ SU GIMINĖM

Gegužės 14 — 28 Gegužės 28 — birželio 11
Liepos 9 — 23 Liepos 23 — rugpjūčio 6
Rugpjūčio 13 — 27 Rugsėjo 3 — 17

Sutvarkome išskvėtimus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos
Nuperkame Lietuvoje gimimės automobilius.
Smulkesnių informacijų teirautis:

TORONTO tel: (416) 537-3060 arba 532-8772
MONTREAL..... tel: (514) 669-8834
CHICAGO..... tel: (312) 673-5391 arba 654-4238
TELEX tel: 06-986-766 TOR

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos Nr. 1835961)

V. Bačėnas All Seasons Travel, n.d.

1551 Bloor St. W. Visais kelionių reikalais
TORONTO, ONTARIO. bekur pasaulyje skambintiz
M6P 1A5 tel. 533-3531

SKELBIMAS

SKAITYK — PLATINK — REMK "SPEAK UP"

— G. Urbono leidžiamą prieškomunistinį 24 psl. mėnesinį laikraštį anglų kalba. Metinė prenumerata \$10.00. Be politinių straipsnių laikraštyje rasite daug medžiagos apie religiją, švietimą, ekonomiką, finansus ir pan.

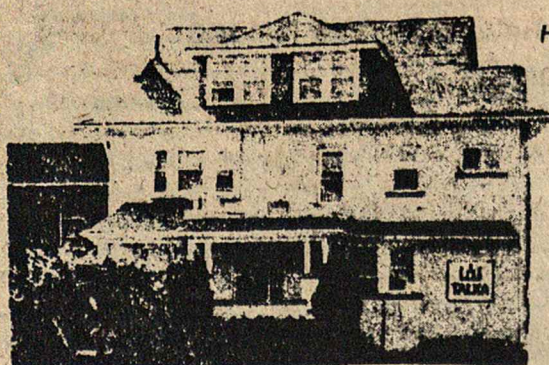
Apie šį tarptautinį kovos laikraštį labai palankiai yra pasisakę: "The Toronto Sun", Toronto, "The Spotlight", Washington, D.C., "Opinion", Paris, "The Catholic Register", Toronto, Christian Anti-Communism Crusade, Long Beach, Ca., "The National Educator", Fullerton, Ca., "Baltic News", Tasmania, "News Digest International", Australia, prof. E. Waldman, The University of Calgary; prof. D. Tomlinson, The University of Alberta; Mrs. H. Gauvreau, "Lincoln Renaissance", World Anti-Communist League, Canadians For Responsible Government, Ottawa; Radio stotys: "The Clarion Call", "National City", Ca. ir visa eilė lietuviškų ir nelietuviškų informacinių vienetų bei asmenų.

Susipažinimui siunčiame vieną kopiją veltui: "Speak Up" P.O. Box 272, St. "B", Toronto, Ont. M5T 2W2, Canada.

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%	nekiln. turto pask.	15%
santūpas	12 3/4%	osmenines paskolas	16%
term. depoz. 1 m.	13%		
term. depozitus 3 m.	12%		
reg. pensijų fondo	13%		
90 dienų depozitus	14 1/2%		

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.,
penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

PRASMINGA SLA 72-IOS KUOPOS VEIKLA

Visuotinis SLA 72 Kuopos narių susirinkimas įvyko š. m. gegužės 17 d. p. p. Matu-
kaičių sodyboje RR2 Canfield,
Ont. Naujon valdybą išrinkti:
pirm. ir finansų sekr. — J.
Šarapnickas, vicepirm. V.
Bagdonas, protokolų sekr. J.
Bajoraitis, Ižd. Ig. Varnas,
kultūriniais reikalais K.
Mikšys; i Revizijos Komisi-
ją: G. Melnykas ir R. Matu-
kaitis; ligonių lankytojai: Z.
Pulianauskas ir V. Triponas.
Susirinkime valdyba pranešė,
kad metų laikotarpyje tauti-
niams reikalams iš gegužė-
nės gauto pelno paskirta 242
dol. Stambesnė suma paskir-
ta Kanados Lietuvių Fondui
a. a. Antano Kalinausko var-
du.

Revizijos Komisija patik-

rino išdininko vedamą kasos
knygą ir rado kad ji vedama
tvarkingai, prie išlaidų rasti
visi pateisinami dokumentai.
Revizijos patikrinimo aktą
surašė G. Melnykas, kurį sa-
vo parašu patvirtino R. Ma-
tukaitis.

Susirinkime SLA nariai pa-
sižadėjo talkinti Valdybai su-
ruošti tradicinę gegužinę,
kuri įvyks š. m. liepos mėn.
19 d. A. Padolesko sodyboje,
Paris, Ont. Skyriaus valdy-
ba daro pastangas, kad gegu-
žinė būtų įspūdinga ir a. a.
Vysk. V. Borisevičiaus var-
das būtų tinkamai atžymėtas.
Po susirinkimo S. ir V. Ma-
tukaičiai pavaišino susirin-
kusius gardžiais valgiais ir
kava.

SLA Narys

KLB ŠALPOS FONDAS PRANEŠA

Hamiltono Apylinkės Aukotojai 1980 m.
rudens vąjais metu ir 1981 m. pradžioje:

Po \$ 119: V. Bernotas, V.
Damijonaitis, Vokietija.

Po \$50: dr. O. Valaitis, dr.
Kvedaras, J. Inkratas, Marlett
Funeral Home.

Po \$ 35 — B. Kronas.

Po \$ 25 — E. Kronas.

Po \$ 20: J. Williams, But-
kus, G. Tomkevičius, A. Ke-
rutytė, O. Ščiukienė, J. Ma-
žulaitis, A. Pilypaitis, E. Apa-
navičius, P. Masys, K. Mile-
ris, J. Pleinys, S. Rakštys,
L. Kriaučiūnas, V. Užbalis.

Po \$ 15: J. Steiblys, A. Jan-
kus, P. Latauskas, B. Vens-
lova, D. Raycroft, D. Alder-
dice.

Po \$ 10: H. Rimkevičius,
J. Kristolaitis, J. Stankus, V.
Morkūnas, A. Sakalas, M.
Jonikas, P. Ročys, P. Armo-
nas, J. Dubinskas, H. Gai-
lius, A. Šilinskas, A. Pauliu-
kas, Z. Stonkus, J. Bajorai-
tis, L. Bacevičius, K. Gudins-
kas, B. Grajauskas, B. Veng-
ris, A. Jankūnas, P. Bružas,
J. Juozaitis, L. Palčiauskas,
A. Geležinis, A. Obcarskas,
S. Labuckas, P. Pleinys, J.
Kšivickis, M. Vidugiris, P.
Juškevičius, J. Svilas, B. Pa-
kalniškis, M. Šniuolis, P. Ka-

nopa, B. Venslova, M. Pike,
G. Melnykas, V. Narkevičius,
J. Liaugminas, J. Astas, K.
Norkus, L. Gutauskas, A.
Mingėla, J. Grybas, F. Rim-
kus, J. Adomauskas, J. Būb-
nys, J. Zurlis, A. Liaukus,
J. Kažemėkas, A. Verbickas,
P. Vaitonis, V. Bruzys, F.
Urbaitis, Z. Didžbalis, J. A.
Mikšiai, A. Tėvelis, V. Le-
parskas, P. Zabarauskas, O.
Dramantas, V. Geležinis, K.
Žilvytis, A. Prunskus, J. Vai-
čius, A. Krakaitis, V. Konte-
nis, S. Verbickas, V. E. Kai-
rys, P. Šeiris, S. V. Biki-
nai, K. Bungarda, A. Patamsis,
B. Pliskevičius.

Po \$7: J. Lekutis, V. Per-
kauskas.

Po \$6: Z. Čečkauskas, V.
Kežinaitis, M. Borusienė.

Po \$ 5: O. Savickienė, J.
Stanaitis, P. Vaitiekūnas, B.
Juodelė, V. Pranckėvičius, A.
Jonika, Z. Pulianauskas, G.
Žemaitienė, M. Repečka, J.
Stanis, V. Merkevičius, J.
Merkevičius, P. Volungė, A.
Kelečius, A. Dūdonis, J. Jur-
gutis, P. Šiūlys, P. Kereckas,
P. Lukošius, J. Jokubynas, P.
Ciparis, E. Navickas, A. Jan-

kauskas, M. Kairys, M. Sta-
sevičius, S. Antanaitis, L.
Ulbinas, B. Jurevičius, V.
Svilas, M. Naujokienė, E. Le-
sevičienė, V. Venckevičius,
D. Mačys, R. Rožanskas, E.
Mačys, L. Gudinskas, V. Si-
manavičius, B. Latauskas, H.
Švažas, P. J. Girniai, P. Fal-
kauskas, A. Erštikaitis, K.
Mikšys, P. Gužas, A. Gode-
lis, J. Kažukauskas, J. Kly-
pas, P. Žulys, M. Rusinavi-
čius, O. Stasiulis, J. Mika-
lauskas, Mrs. Dersys, J. But-
kevičius, J. Šešelgis, B. Pau-
lius, J. Sadauskas, K. Sinke-
vičius, P. Zubas, A. Kaže-
mėkas, P. Eismantas, V. Liš-
kauskas, R. Simaitis, B. Gra-
jauskas, L. Skripkutė, J. As-
menavičius, S. Bakšys, A.
Kamaitis, J. Bartkus, F. Kri-
vinskas, S. Kačinskis, A.
Rzevuckas, S. Dalius, A. Lū-
kas, Z. Vainauskienė, S. Ur-
bonavičius, P. Giedraitis, E.
Galinis, A. Kybartas, V. Sa-
kas, M. Remežaitis, J. Pet-
trūnas, D. Jonikaitė, E. Vem-
brė, J. Samušis, M. Daugėla,
T. Kochanka, P. Lukavičius,
J. Deksnys, A. Šilgalis, V.
Subatninkaitė, Pėtkevičius,
K. Skrebutėnas, J. Kudžma, A.
Povilauskas, R. Repšys, E.
Elvikis, S. Vyšniauskas, S.
Burdinavičius, A. Mikalaus-
kas, M. Bilevičienė, G. Vin-
dašienė, M. Šukaitis, F. Pa-
jarskas, J. Povilauskas, P.
Breichmanas, J. Blekaitis,
A. Tumaitis, A. Garkūnas, M.
Gedminas, M. Cibas, E. Šo-
pys, E. Bogulauskas, J. Stun-
gevičius, K. Milaševičius, K.
Urbonavičius, A. Stasevičius,
A. Būdininkas, M. Juodis, I.
Meškauskas, A. Kriaučiūnas,

L. Skripkutė, L. Dambrauskie-
nė, A. Repšys, Z. Stanaitis,
Bagdonas, J. Gimžauskas,
dr. Saunoris.

Po \$4: P. Būdvydis, F. Pin-
kevičius.

Po \$3: V. Stabingis, A. Mu-
liulis, V. Skvereckas, A.
Kaušpėda, A. Bugailiškis, K.
Karaška, J. Kazickas, S. Sa-
mus, S. Senkus, A. Maksima-
vičius, V. Apanavičius, J.
Remežaitis, K. Žukauskas, A.
Vindašius, J. Visockis, K.
Butkus, A. Pinkevičius.

Po \$2: F. Vizbaras, J. Ma-
čiulaitis, G. Palmer, Paške-
vičius, J. Raguckas, V. Bag-
donas, Motiejūnas, S. Žioba,
F. Varonovienė, I. Varnas, V.
Jakimavičius, A. Juraitis, M.
Lazdūtis, Mr. Kamaitis, V.
Saulis, V. Grikielis, A. Auš-
rotas, J. Kareckas, Mr. Ko-
perskis, E. Kudaba, V. Bar-
ninkas, V. Triponas, Mrs.
Vitkevičius, V. Norkevičius,
O. Mikšytė, G. Choromanskis,
V. Adamonis, S. Savickas.

KLB Šalpos Fondo Hamil-
tono Skyriaus Valdyba nuo-
sirdžiai dėkoja visiems auko-
tojams ir talkininkams ren-
kant aukas tautiečių šelpi-
mui Suvalkų Trikampyje.

Taip pat didelę padėką vi-
siems aukojusiems rūbus,
nes jei ne Jūsų aukos pinigais
ir rūbais, Šalpos Fondas nie-
ko negalėtų padaryti.

Nuoširdi padėką visiems,
prisidėjusiems prie loteri-
jos parengimo metu, 1980 m.
lapkričio mėn. 8 d., ir auko-
jusiems laimės staliukus.

KLB Šalpos Fondo
Hamiltono Skyriaus
Valdyba.

pagarboje. Mes lenkiame jam
galvą šiandien ir visuomet.
Po jo buvo kiti, Paukštaitis,
Maziliauskas, o dabar esu
nuosaikios protoing plunks-
nos ir giliai jaučiančios šir-
dies rankose.

Bandėme mes duonos tau
duoti ir išlaikyti Tavo gy-
vybę. Šiandien Jonas Petrulis
Tau pašvenčia dėl to bran-
gias savo valandas. Daugelį
metų gyvenai rūsiuose, šian-
dien turi nors savo namelį.
Buvo laikai, kai Tave norėjo
net vienas kitas numarinti.
Šiandien tos baimės nebėra.
Savo lapus padidina ir savo
veidą pagražina. Gyvuok,
miela "Nepriklausoma Lie-
tuva".

...Sveikinu taip pat visas ir
visus dirbusius ir visas ir
visas dabar dirbančius "Ne-
priklausoma Lietuva" savait-
raščiu. Su malda ir gilia
pagarba prisimenu mirusius
ir linkiu sveikatos ir Visa-
galio globos dabar Tau dir-
bantiems."

"NL" Spaudos B-vės Val-
dybos p-kas Jonas Petrulis
visiems nuoširdžiai padėko-
jo už šiltus žodžius ir aukas
ir meninę Vakaro dalį prave-
sti pakvietė Birutę Nagie-
nė.

Ji šmaikščiu žodžiu pri-
statė aktorių, sveičia iš New

Ekonominio Gerbūvio Ir Nuosmukių Ciklai

/Grazinos DAUKŠIENĖS referatas, perskaitytas po jos
mirties KLMK D-jos Montrealio skyriaus susirinkime /.

/ pabaiga /

Eilinis pilietis, kuris ret-
karčiais perka auksą, dažnai
nukenčia nuo aukso spekulian-
tų manipuliacijų. Londono,
Paryžiaus ir Ziuiricho aukso
biržos susitaria, spekuliaci-
jos sumetimais, numušti auk-
so kainą. Bijodami, kad auk-
so kaina gali dar daugiau kris-
ti, žmonės skuba parduoti
savo auksą žemesne kaina,
negu jie patys mokėjo. Spe-
kuliantai nedelsdami vėl su-
perka auksą numušta kaina.

Supirkinėjimas aukso ir jo
laikymas banko seifuose, nė-
ra nei socialiniai, nei ekono-
miniai produktyvus dalykas.
Nežiūrint į tai, auksas per-
amžius buvo patrauklus da-
lykas. Tuo tarpu auksu pa-
dengtas pinigų pavirto į
"confetti".

Yra keletas būdų supirki-
nėti auksą. Dažnai perkama
aukso plytelės, kurias gali-
ma laikyti banko seife. Bet
reikia mokėti seifo nuomą ir
draudimą. Aukso laikymas

banko seife neneša jokių pa-
lūkanų. Jeigu aukso kaina
pakilo, tik tada galima už-
dirbti. Gautas pelnas yra val-
džios apmokestinamas. Ki-
tas būdas pirkti auksą yra
banko pažymėjimas, kur at-
žymima nupirkto aukso kie-
kis ir pirkėjo pavardė. Dar
kitas aukso supirkinėjimo bū-
das yra įsigyti aukso senas
monetas, kurios seniai din-
go iš apyvartos. Už monetas
mokama kiek mažiau, nors
proga yra ta pati, kaip aukso
plytelių. Aukso pirkimas nė-
ra investavimas, kuris gali
duoti pelno, bet teikia apsau-
gą Jūsų turtui. Jau antri mė-
tai, kai "Kanada" gamina ir
parduoda \$50.00 vertės auk-
so monetas. Jos sveria vie-
ną unciją. Pernai buvo pa-
leista rinkon vieno milijono
vertės monetų. Užplanuota
šiais metais iškalti dviejų
milijonų vertės monetų. Šios

monetos sunaudos visų Kana-
dos aukso kasyklų produkci-
ją.

Nekilnojamas turtas: Namų
kaina kyla kartu su infliaci-
ja. Pirkti apartamentus ne-
patartina dėl nuomų kontro-
lės. Kiti pastatai, prekybiniai
ir pramoniniai, gali būti ge-
ras investavimas. Kadangi
naujų namų statyba yra brangi,
geriau apsimoka pirkti anks-
tesnės statybos namus. Įsi-
gydamas namą gali padaryti
gerą biznį. Bet reikia veikti
apgalvotai. Reikia orientuo-
tis kada pirkti ir kada par-
duoti namą. Nereikia pamirš-
ti, kad pardavus namą su už-
darbiu, reikia mokėti val-
džiai "capital - gain" mokes-
čius. Kai reikalingi pinigai,
nebūtina parduoti namą, ga-
lima atnaujinti murgičių.

Neįmanoma, kad infliacija
tęstųsi ir didėtų nesustabdo-
mai. Jei taip, paskolų ir
murgičių nuosimėčiai turės
kilti aukščiau negu infliaci-
jos procentai. Tokiu atveju,
bankai ir kitos finansinės in-
stitucijos sustabdytų duoti pa-
skolas. Šiuo metu Izraely-
je infliacija pakilo virš 120%
Rezultatas — niekas negali
gauti murgičių. Faktiškai nė-
ra stebuklingos priemonės
sustabdyti infliaciją. Infliaci-
ja pakeičia žmonių psicho-
logiją. Žmonės perka, nors
nėra būtino reikalo, iš baĩ-
mės, kad gali pakilti kainos.
Netaupyti, švaistytis pin-
gais, yra neišimtinga, ken-
kia sau pačiam ir savo kraš-
tui. Žmonės brizdam vis gi-
liau skolon, ardo ekonominės
stabilizacijos pagrindus. Ne-
pasitikėdami savo krašto at-
eitim, žmonės mirksta bai-
mės klane.

Nemaža montrealiečių buvo nuvykę į Ottawą prie Sovietų
Ambasados prieš porą metų Birželio Trėmimus minint.

York'o Vitalį Žukauską.

Šis iš pirmųjų sakinių už-
mezgė labai šiltą kontaktą
su dėkinga publika. Tikrai,
jam tiko Vieno Žmogaus Te-
atro apibūdinimas. Jis buvo
vienas, bet jame mes matė-
me daug personažų ir situ-
acijų! Publika jam nepagailė-
jo katučių.

Gera vakarienė rūpestingų

šeimininkų ir malonių, vik-
rių aptarnautojų dėka buvo
su dėkingumu priimta.

Grojo orkestras, šoko
svečiai, loterija veikė pilnu
tempu. Sugiedota Ilgiausių
Metų mielam J. Lekaickui,
kas jį gerokai nustebino ir
nudžiugino.

Taip praėjo sukaktuvės.

d.

M. PHILIPPE IZZI
Président

SKAMBINKIT:

125¢ kelnes
pristatant
ir atsiimant

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146
7661-A CENTRALE

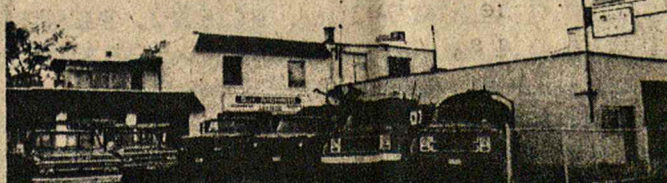
365-1143
495-90e rue. Lasalle

766-2667
2955 ALLARD

GUY
RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys Guy RICHARD,
kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir
prieinamomis kainomis. Namų stogo dengimui ar taisymui skambinkite:

364-1470

Couvertures de tous genres — All kinds of roofing
7725, Georges LaSalle

FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd.
Chatouguay
Tel: 694-4763

5784 Verdun Av.
Verdun, Que.
Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

VIENT METAI NUO MARIJOS LEKNICKIENĖS MIRTIES

Kaip greitai eina laikas. Gegužės 26 d. sueina metai, kai Montrealis neteko garsios lietuviškos Marijos Leknickienės. Jos prisiminimui bus specialios pamaldos gegužės 30 d., AV bažnyčioje.

INTENSIVŲS PRANCŪZŲ KALBOS KURSAI VĖLTUI

Quebec'o prov. Imigracijos Ministerija praneša, kad yra duodami intensyvūs prancūzų kalbos kursai imigrantams. Kursai tęsiasi 4 savaites, pamokos nuo pirmadienio iki penktadienio 9 val. r. - 12,45 v.p. Sekanti serija nuo 1-26 birželio, C.O.F.I. Saint Charles, 1741 De Biencourt gatvėje, prie Jolicoeur Metro. Informacija: 761-5806.

SKAIDRIŲ VAKARAS APIE DAILE

Skoningai ir originaliai papuoštoje AV salėje gegužės 23 d. Lietuvių Akademijos Sambūrio Montrealyje iniciatyva buvo suruoštas skaidrių vakaras, kurį paruošė dail. Viktoras Vizgirda.

Buvo parodyta apie 400 skaidrių, pristatyta 70 lietuvių dailininkų. Idomią sugretintas liaudies menas, Ciurlionis, ir pereita visa raida iki pačių jauniausių. Ypač pažymėtina raida nuo partijos įsakymo menininkams soc. realizmo iki meninių išsiskyrimų, kurie talentą ir kitokių aplinkybių dėka sugėbėjo galvą gale išauklėti nors kiek dailės srityje ir partijos kietagalvius. Gaila, kad mūsų publika buvo negausi. Jų nuostolis!

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS ARTĖJA

Jau minėsime 40 metų sukaktuves, kurios niekada neįšilds iš lietuvių širdžių. Tai Birželio Trėmimų sukaktis. Montrealyje ji bus minima KETVIRTADIENĮ, BIRŽELIO 11 d., vakare. Po vainiko padėjimo, Katedroje vyks specialioji programa-koncertas. Plačiau - kitame numeryje.

● STYRAITĖ Dana ir STYRAITĖ Rima išvyko atostogų į Bahamas.

RŪTOS KLUBAS PLANUOJA EKSKURSIJAS

Primenama, kad užsiregistruoti į Upper Village ekskursiją reikia iki birželio mėn. 3 d. Ekskursija į PUTNAMĄ planuojama liepos mėn. antroje savaitgalį. Kelionė su maistu ir nakvyne - \$75 asmeniui. Kviečiami prisidėti ir ne Klubo nariai.

● Kun. J. ARANAUSKUI, kuriam birželio mėn. 1 d. sueina 65 metai, "Neringos" Jūrų Šaulių Kuopa rengia iškilmingą pagerbimą - pietus AV Parapijos salėje, birželio 7 d., tuojau po 1 val. p. m. Šio pagerbimo metu trumpą programą išpildys sol. A. Keblys, padainuodamas keletą dainų iš seniai išleisto savo plokštelės repertuaro. Norintieji galės vietoje įsigyti paties autoriaus autografuotą plokštelę. Taip pat veiks loterija ir įėjimo laimėjimas Tony's Photo Studijos padaryta spalvota ir įrėmintą laimėjusiojo nuotrauka. Organizacijos bei svečiai prašomi skaitlingai dalyvauti šio mūsų mielo, ilgai dirbančio kun. J. Aranausko pagerbime.

PRANCŪZAI DAINININKAI VĖL PAREMS LIETUVIŲ KONCERTU

Marieville miestelyje, La Grange des Soeurs Vasa - ros Teatre, Remy Martin kompanija surengė labdaros vakarą - koncertą, kuriame dalyvavo ir mūsų sol. Gina Čapkauskienė. Koncertas buvo skirtas šio Teatro parėmimui.

Klaustytojų, ir iš apylinkių, prigužėjo virš 500. Svečių tarpe buvo visų aplinkinių vienuolikos miestelių merai su žmonomis, Federalinės vyriausybės parlamentarai R. Dupont.

Remy Martin kompanijos gen. direktorius R. Millette pristatė šio vakaro solistus Therese Guerard, Vilma Trifiletti, Giną Čapkauskienę, P.E. Lemarbre, Jacques Pratt ir akomp. S. Pratte.

Bent 3 solistai mums jau pažįstami, nes dalyvavo AV Marijos paveiklo atstatymo vajeaus koncerte, kurį davo nojo Remy Martin kompanijos dir. R. Millette. Jis vėl pažadėjo lietuviams suorganizuoti koncertą. Šį kartą "NL" naudai.

Antanas Keblys

TAUPYKIME, SKOLINKIMĖS DARYKIME APYVARTĄ LIT

Per 26 metus susigyventas su mintimi, kad LITAS yra lietuviškas bankas. Kaip ir kiekvienas bankas, LITAS atlieka visas finansines operacijas - belieka LITO nariams jomis pilnai pasinaudoti. Tik visoms operacijoms vykstant yra galimas LITO augimas ir operacijų pelningumas. Dėl visos eilės motyvų ir paskirų iš-

skaičiavimų, LITO kapitalai daugumoje susidaro iš sumų, kurios skirtos tik taupymui, norint gauti už jas aukščiausią procentą. Iš kitos pusės LITE skolinamasi tik tada, kada aiškiai matyti, kad procentas yra žemiausias. LITO kapitalai, susideda iš pinigų, skirtų LITO nario kasdieninei apyvartai įvairiems mokėjimams, sudaro nedidelę dalį. Daug LITO narių dar nesinaudoja čekių sąskaitomis arba naudojami mažai ir laiko pinigų, skirtus čekiams rašyti kituose bankuose, negaudami beveik jokių palūkanų ir, žinoma, tikisi, kad LITO pelnas pasidarys savaime. Kiti bankai padaro pelno, nes turi sutelkę didesnes sumas pinigų kasdieninės apyvartos: biznio, čekių, einamose sąskaitose, nemokėdami palūkanų, bet dar imdami mokestį už įvairius patarnavimus: čekių, pervedimus, čekių grąžinimą, mėnesinius priskaitymus.

Visi LITO nariai turėtų savo sąskaitų mokėjimus daryti per LITĄ. LITO čekiai yra priimami visur. LITAS neima jokių patarnavimo mokesčių - priešingai, dar moka procentą už mini-

LITAS

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Term. ind. 1 m. 14 3/4 %
Certifikatai 15 1/2 %
Spec. Taup. s-tas .. 13 1/2 %
Taupymo s-tas 11 %
su apdrauda iki \$2000.-
Čekių s-tas 6 %

DUODA PASKOLAS

Nekiln. turto Asmenines
ir Prekybines
Paskolos mirties atveju
apdraustos iki \$10,000.-

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VĖLTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč. 9 - 3	-----
Ketvirtadieniais 12 - 8	6 - 8
Penktadieniais 12 - 6	12 - 6
Sekmadeniais 10:30 - 12:45	-----

SAVAITRAŠTIS "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" NAUJIEMS SKAITYTOJAMS - tik \$10,- METAMS !

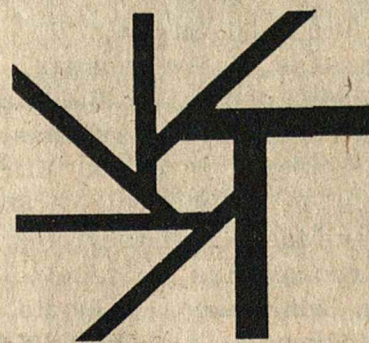
mumą balanso.

Suprantama, kad daugelis LITO narių gyvena tolokai, ir iškilus staiga grynų pinigų reikalui, ne visuomet gali pasiekti LITĄ, todėl laiko sąskaitą arti miausiam banko.

Tokių atveju patartina grynų pinigų reikalams palikti arti miausiam banko tik reikalingą sumą, o visiems mokėjimams čekiais perkelti pinigus į LITĄ.

P. Adamonis

LITO Valdybos Narys

Tony's Photo Studio

Portraits Portraits
Mariage Weddings
Passeport Passport
Commercial Commercial

Montreal 525-8971
Brossard 678-2951

TONY LAURINAITIS

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas -

- Didelis pasirinkimas odų, paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisav ir remodilavojų
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE
SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC
H3A 2G6

Tél. 288-9646

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel. Bus: 482-3460
Res: 366-7041

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel.: 273-9181 Namų: 737-0844.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIŲ ĮSIGYTI
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU ĮŠTİMIMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮŠTINKITE! PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU

Manageriu Leo GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West) 489-5391

Dr. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS

14140 St. Catherine West,
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 488-8528

Dr. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., Suite 11-12
Montreal, P. Q.
Tel. Bus.: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON

VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadeniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A.S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel. 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS B.A., B.C.L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J.P. MILLER B.A. B.C.L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 866-2063 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142

YRA MADINGA

PASKELBTI ŽEMAS DRAUDIMO KAINAS

DEJA ...

KAINOS BUVO TIK LAIKINAS REIŠKINYS

DABAR

PRAŠOME PALYGINTI KAINAS IR DRAUDIMUS

Adamonis Insurance Agency Inc.

PIRMOJE VIETOJE MES SIŪLOME:

PATARNAVIMĄ DRAUDIMĄ PARŪPINANT

IR NELAIMĖS ATVEJU

UŽ STANDARTINĘ KAINĄ

Tel. 722-3545

DĖMESIO ŽUVAUTOJAMS

BASKOTONG EŽERAS - STURGEON LODGE puiki
žuvavimo vieta, švarios kabinos, baras, laivai,
motorai, žuvelės!

Užsisakykite vietas - STURGEON LODGE
Box 119, R.R. 2
Maniwaki, Que.
Tel. (819) 449-4355.

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI. STOGELIAI.
APKALIMAI ALUMINIJUM. PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS
DARBAS

SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5
Tel: 321-1975